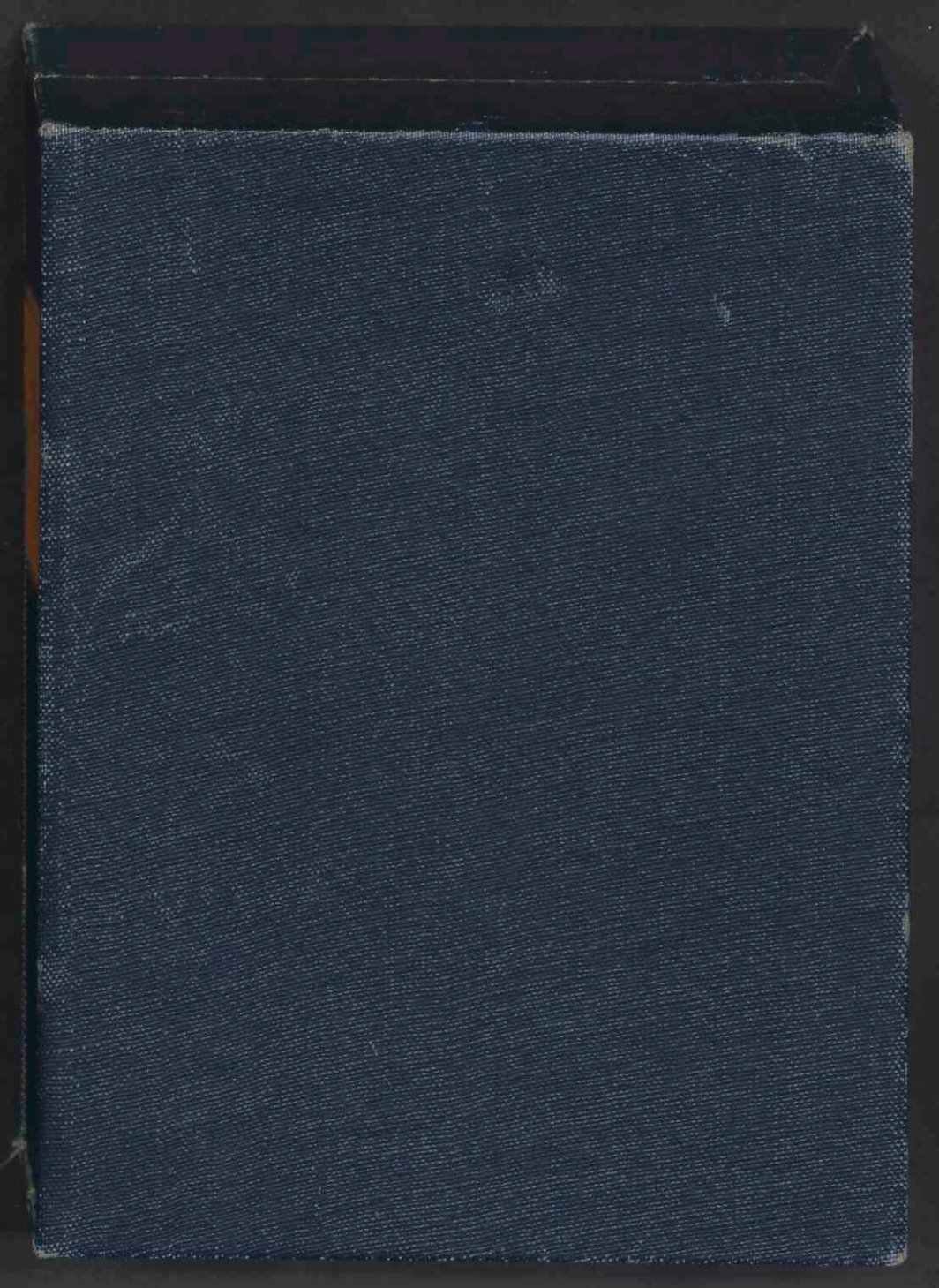

Book of hours, Middle Dutch,

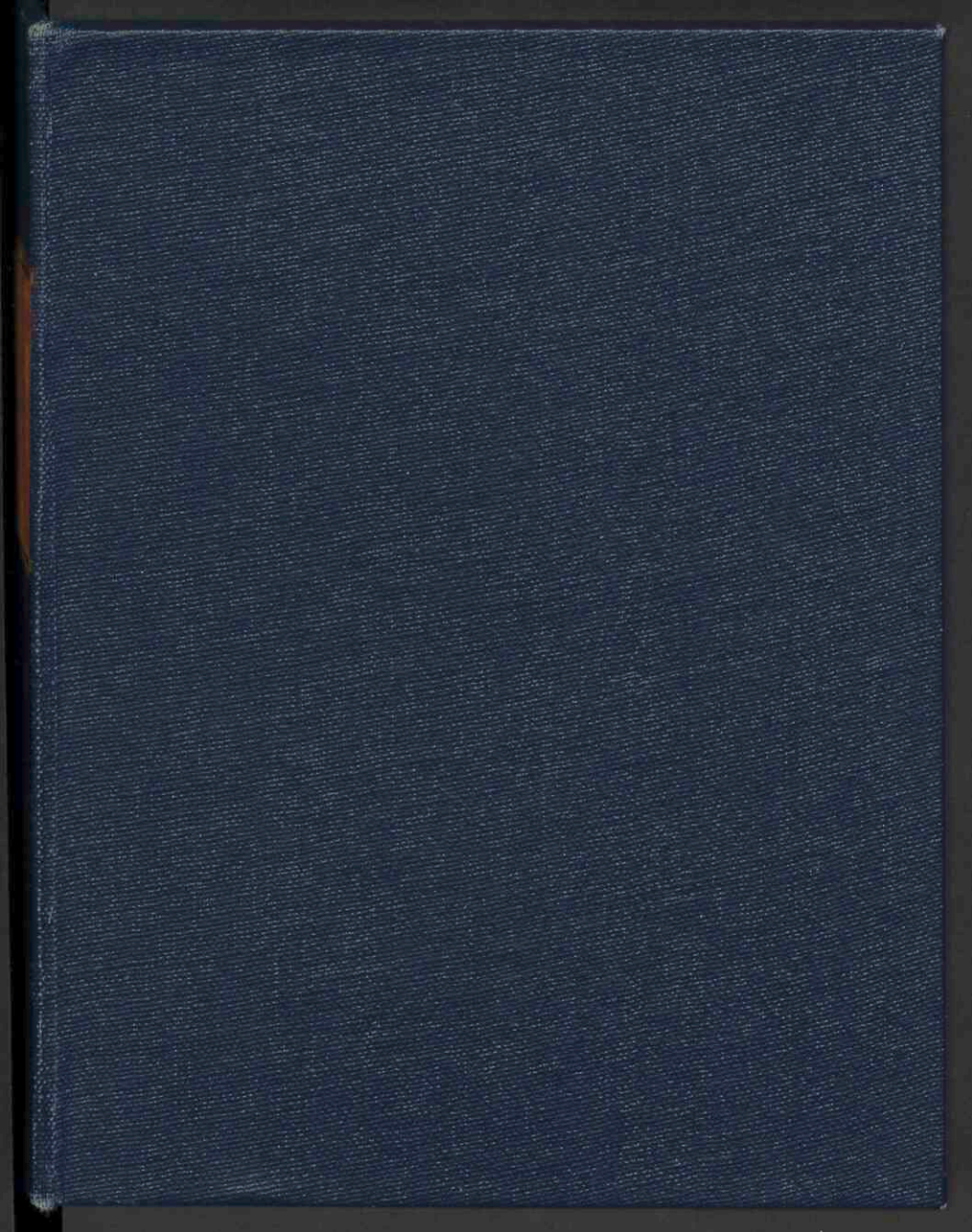
<https://hdl.handle.net/1874/452599>

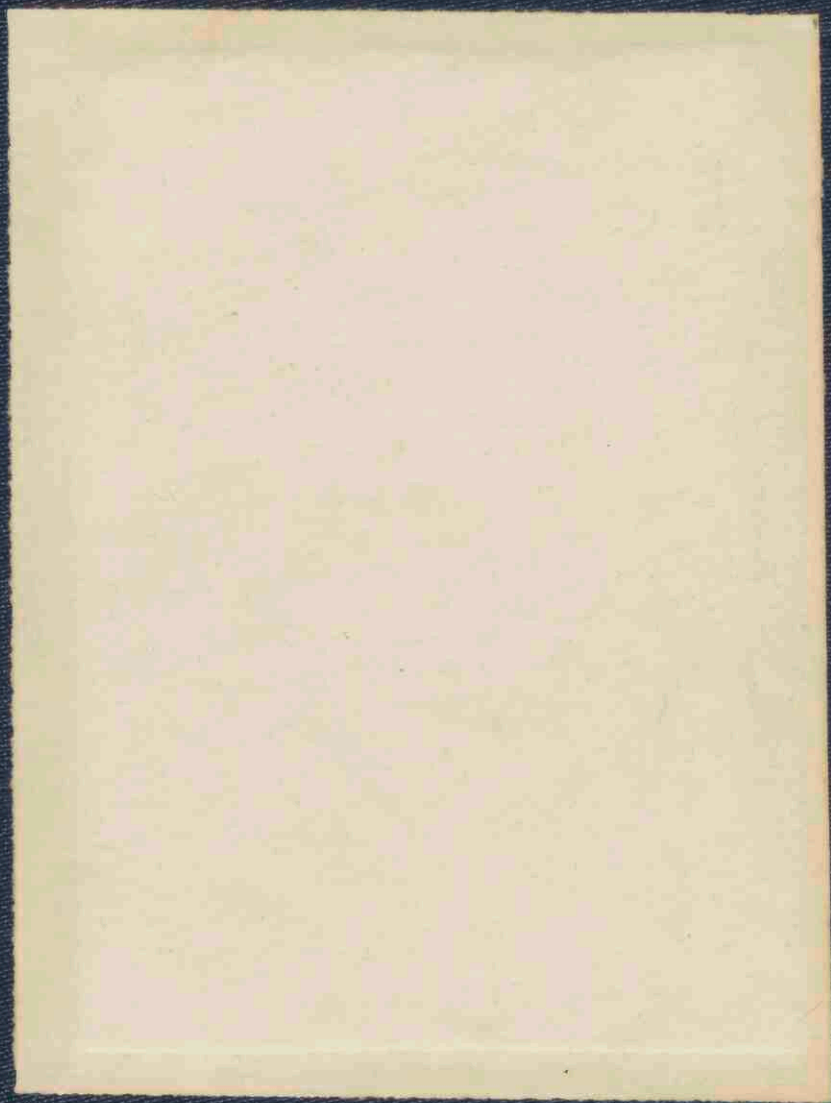

NEDERDUITS

GETUDE - BOEK

1400

Gecollationneert met
Nederlandsche Getijdsboek
(Delft, 1400).

Kon. Bibl. : 16g G 49.

De lettertjes geven
de signaturen van
het incunabel aan.
(ontbreken!) —

Niet in incunabel.

Uit:

Des heiligen cruus
corde ghetide.

leg by f. r.

Jónsson, Finnur

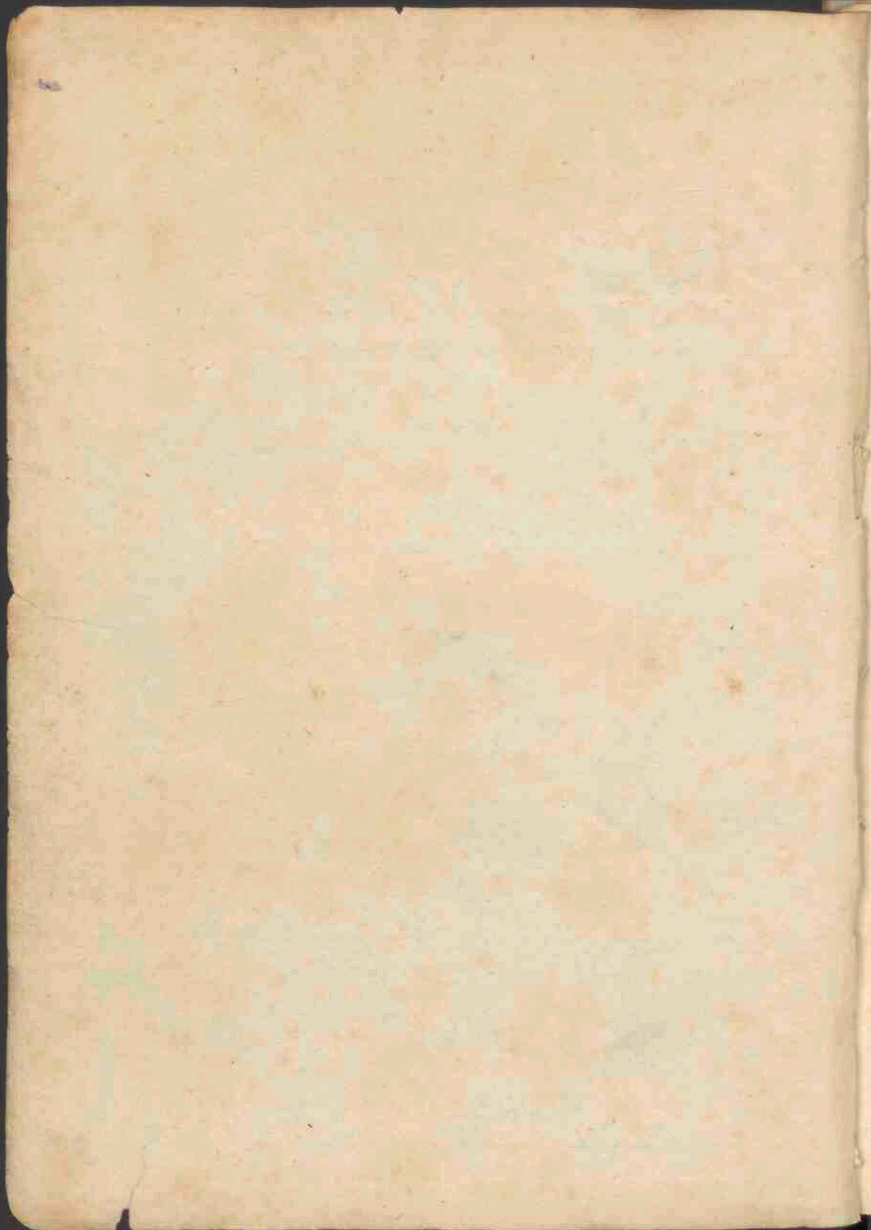
Völu-Spá. Völvens Spádom. Tolket af Finnur Jónsson. København:

Tillge 1911. 52 S. 8°

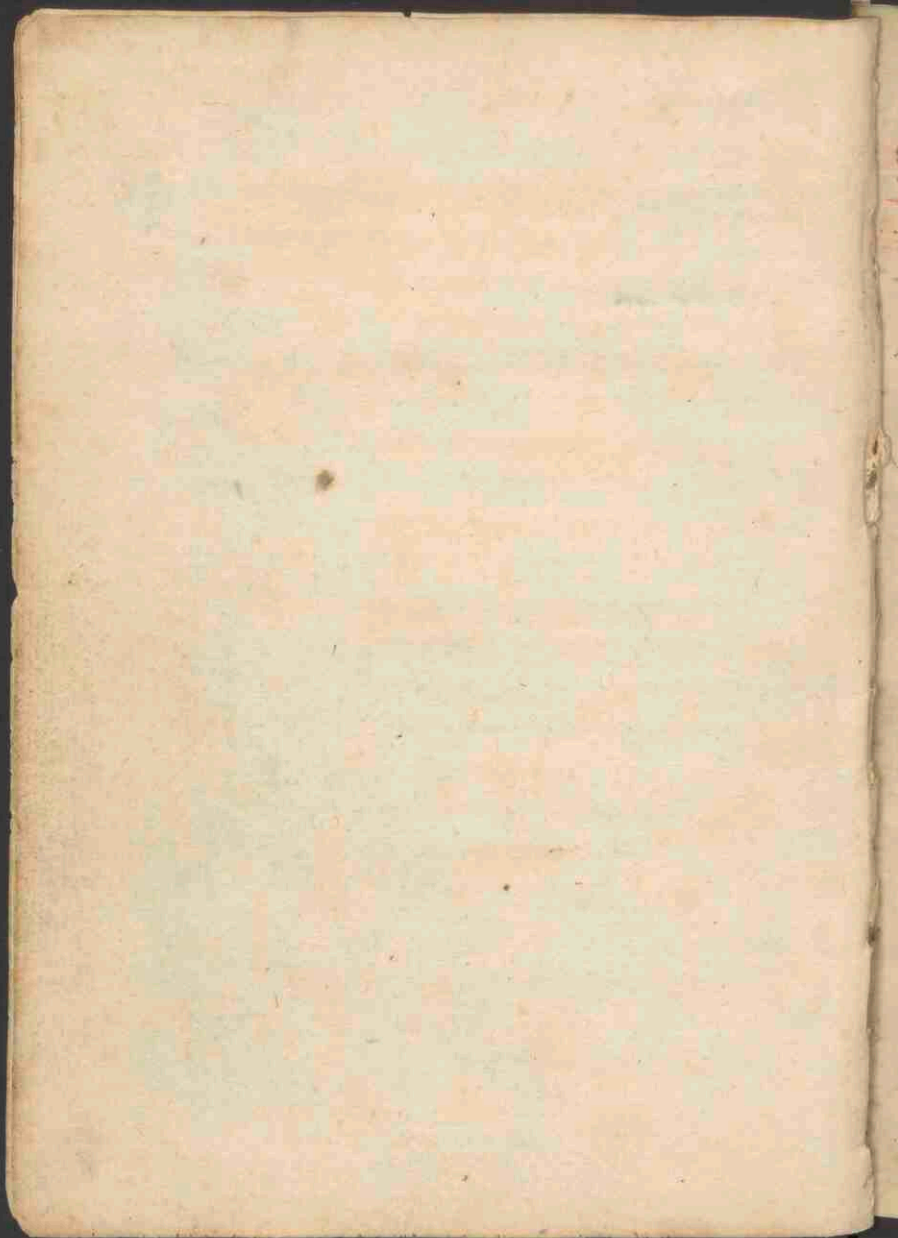
(Studier fra Sprog-og Oldtidsforskning. Nr 84.)

[11. 9018

187

Een Nederduits Getijde-Boek op Per-
tament geschreven omtrent A: 1400.
met goudde Voorletters, Ciraden en Mi-
nialtuuren konstig geweset.

Januarius heeft xxxi.
daghe. en die mane xxx.

- w **A** Jacobs dach
- vi b Octā sūnte steuen
- vi c Octā sūnte ian
- vix d Octā alre kinde
- vuy e
- vix f **Dornen dach**
- vix g Plidori confessoer
- v **A** Eugeny bisscop en nīc
- v b Juliam nīc
- xii c Pauli derste heremīt
- v d Joris bisscop ende nīc
- v e Johan pacus ende nīc
- x f Kemigny martelaer
- x g **Ponnaen martel.**

		A Mauri abt
xviii	b	Marcelli pærus
xvii	c	Anthonis monic
	d	Pulce maghet
xv	e	Marci ende marthe
xiiii	f	Fabiani en sebastiani
	g	Agnet maghet en m ^r
xiii	A	Vincentij martel
ii	b	Emerenciane maghet
	c	Thimothei apostel
ix	d	S ^t pouwels bekeringhe
	e	Polycarpi martel
xviii	f	Johan crisostomi
vi	g	Octa s ^t agnet
	A	Valerij bisscop
xviii	b	Aldegundis maghet
ii	c	Ignacij martelacc

februarius heest xxviii.
daghe en die mane xxix.

	d	Brigide maghet
xi	e	O nser vrouwe lichtmis
xix	f	Blasij bisscop en nre
viii	g	Philex maghet en nre
	A	A echte maghet en nre
xvi	b	Vedasti en amandi xk.
v	c	Augustij martelaer
	d	Helene conunghinne
xiii	e	Appollonie maghet
ii	f	Scolastice maghet
	g	Desiderij bisscop
x	A	A doxothea maghet
	b	Eulalie maghet
xviii	c	Valentijn martelaer

vij	d	Faustine maghet
	e	Juliane maghet
xv	f	Polocronij bisscop
iiij	g	Symeon bisscop
	A	Gabini pæus
xij	b	Eucharj bisscop
i	c	Lxxix martel
	d	S peter apostel.
ix	e	Vigilia
	f	mathijs apostel
xvij	g	Victoris martel
v	A	Alexander bisscop
	b	Leander bisscop
xiiij	c	Komanu abt

Marcius heest xxii dage
ende die mane xxx.

- iiij d Albini bisscop
- v e Lucy bisscop
- vi f Celidony martel
- vii g Lucy bisscop en nür
- viii **A**foce martel
- ix b Victoris nürtel
- x c Ppetue en feliatas
- xi d Philomeus martel
- xii e In armenien xl. nürtel
- xiii f Clodony abt
- xiiii g Gorgony nür
- xv **A**Gregory pacus
- xvi b Innocency pacus
- xvii c Longuny martel

	D	Cyriac martel
xviii	e	Hilary bisscop
viij	f	Gheertruut maghet
	g	Alexander bisscop
xv	A	Johan heremijt
iiii	b	Guiberti bisscop
	c	Benedicti abt
xij	D	Paulini bisscop
i	e	Victorini martel
	f	Pigmenij nirtel
ix	g	Onler vrouwē boetscap
	A	Huberti bisscop
xvij	b	
vi	c	Guntrammi coninc
	D	Gregorij bisscop
xiiii	e	Donicij bisscop en nirt
iii	f	Sabine maghet

Aprilus heeft xxx daghe
ende die mane xxviii.

- g Theodore maghet
- xi **A** Duchasij bisscop
- b Theodosij bisscop
- xx c Ambrosij bisscop
- viii d Claudiani confessoer
- xvi e firmini martel
- v f Pelusij bisscop
- g Celestini paeus
- xvii **A** Marie van egypten
- b Apollonie puester
- c Leonis paeus
- x d Zenonis martel
- e Eufemie maghet
- xxviii f Tiburcij en valetiani

vii	g	Helene maghet
	A	Kalyca paeus
xv	b	Petri confessoer
iiii	c	Eleuthery martel'
	d	Anthony martel'
xii	e	Samerti martel'
i	f	Martellini bisscop
	g	Gay paeus
ix	A	Georgy martel'
	b	Sydrac onisaac en abde ^{ro}
xvii	c	Mara ewangeliste
vi	d	Cleti paeus
	e	Anastasy bisscop
xiiii	f	Vitalis martel'
	g	Maxency confessoer
	A	Sophie maghet

Mayus heeft xxxi dage
ende die mane xxx.

- xviii **K** b Philips en iacob apost.
- c Anastasij bisscop
- xxix **D** Halich cruus gheuonde
- viii **e** Florianij martel
- f
- xvi **g** Johan in die oly
- v **A** Juuenalis martel
- b Myronis bisscop
- xxij **c** Gengulphi martel
- ij **d** Gordiani en epy machi
- e Mamerti bisscop
- x **f** Pantraes martel.
- g Servaes bisscop en of
- xviii **A** Pathumny bisscop

vij	b	Ysidou martel'
	c	Peregrini bisscop
xv	d	Cyri bisscop
iiij	e	Mara martel'
	f	Potenciaane maghet
xij	g	Blasy martel'
i	H	Valery bisscop
	b	Casti en emily nre
ix	c	Desidery bisscop
	d	Kogaciani martel'
xvij	e	Urbanu pæus
vi	f	Augustini bisscop
	g	Bede pæster
xiiij		Johan pæus
iiij	b	Maximi bisscop
	c	felicis pæus en nre
xi	d	Petronille ioncfrou

K Junius heeft xxx daghe.
ende die maent xxix.

xix e Nychomedis martel

viii f Marcellini en petri m'r

vii g Bergentini martel

xvi **A** Quintini bisscop en m'r

v b Bonifaces bisscop

iiii c Vincencij martel

xiii d Pauli bisscop en m'r

ii e Medardi bisscop

xviii f Primi en feliciam m'r

x g Rogati martelaer

A Barnabe apostel

xvii b **Odulf confessor** *santa rines*

vi c Felicule ionctrou

iiii d Valerij bisscop

xv	e	V iti en̄ modesti martel'
iiii	f	Aurei ende iustine
	g	Cyriaci bisscop
xii	A	Marcelli en̄ nicelliani.
i	b	Gerualij en̄ pthasij m̄
	c	Regine ioncfrou
ix	d	Albani en̄ syn gesellen
	e	Tien dulcent martel'
xvii	f	Vigilia
vi	g	J ohan baptist geboren
	A	Lebuijn conf'
xvii	b	Johan en̄ pauli m̄r
iiij	c	Seuen clapers
	d	Vigilia
x	e	P eter en̄ pouwels apost'
	f	Pouwels ghedenckenis

Julius heeft xxx daghe
ende die mane xxx.

ix	g	Octā iohan baptist
viii	H	Onser vrouwen visitacie
	b	S' thomas uecheuen
xvi	c	M artijn uecheuen.
v	d	trichomedis martel
	e	Octā s' pet' en s' pouwels
xiii	f	willibaldi bisscop
ii	g	Kylian en syn gesellen
	H	Octā onser vrouwen
x	b	Die seuen byueders
	c	Benedictus uecheuen
xviii	d	fortunati bisscop
vii	e	Margarete maghet
	f	foctary bisscop

xv	g	Scordinge d apostole
xv	H	Hilary martel
	b	Theodosij bisscop
xv	c	frederici bisscop en m
i	d	Ardenij monuc
	e	Sabiu martel
ix	f	Praxedis maghet
	g	maria magdalena.
xv	H	Appollinaris m̄r
vi	b	Vigilia
	c	Jacob apostel.
xv	d	Jacinti martel
ii	e	Ermolai priester
	f	Pantaleonis m̄r
xi	g	felicis simplicij fasti
xix	H	Abdon en sennes m̄r
	b	Geruari bisscop

Augustus heeft xxxi. da
ghe ende die mane xxix.

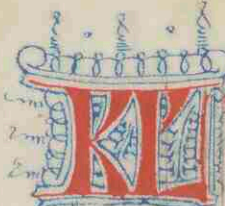
viii	c	Peter ad vincula
xvi	d	Steuen paeus en nür
v	e	Steuen gheuonden
	f	Justini püester
xiii	g	Maria in die snee
ii	A	Sixti paeus en nür
	b	Donati bisscop
x	c	Cyriaci en syn gesellen
	d	Vigilia
xviii	e	Louwerens martel
vii	f	Tiburtij martel
	g	Eupli martel
xv	A	Hypoliti martel
iiii	b	Euseby bisscop

	c	Onser vrouwe hemelvaert
xv	d	Arnulphi bisscop
i	e	Octā s' louwerens
	f	Agapiti martel
ix	g	Magnu martel
	A	Philiberti abt
xvii	b	Prinati martel
vi	c	Oct onser vrouwen
	d	Vigilia
xvii	e	Bartholomeus apostel
iiij	f	Genesij bisscop
	g	Anastasiy martel
xi	A	Kusi martel
xix	b	Augustini bisscop
	c	S' iohan onthoest
viiij	d	felix cū adaucti mīr
	e	Paulini bisscop cū mīr

September heeft xxx da
ghe. en die mane xxx.

xvi	f	Egidij abt
v	g	Anthonij nür
	A	Remachi confelloer
xv	b	Marcelli nür
ii	c	Herculiani nür
	d	Magri confelloer
x	e	Euoxy bisscop
	f	Onser vrouwe gheboert
xviii	g	Gorgonij nür
vii	A	Ochgen conf
	b	petri en iacinti nür
xv	c	Maximi bisscop
iiii	d	Philippi bisscop
	e	Heilich cruus iuuen

xv	f	Octā onser vrouwen
i	g	Eufemie maghet
	A	Lambert bisscop en mī
ix	b	fericoli martel
	c	faulste maghet
xv	d	Vigilia
vi	e	Matheus apostel en ew
	f	Mauricius en syn ge
xiii	g	Tede maghet
ii	A	Johan baptist ontfāgē
	b	Lupi bisscop
xi	c	Cypriani bisscop en mī
xix	d	Cosine en damiani mī
	e	Eruperij bisscop
viii	f	Michael archangel.
	g	Iheronimi priester
	,	

October heeft xxxi da
ghe en die mane xxx.

xvi	A	Remigy ende baue.
v	b	Leodegarij martel'
xv	c	Twe ewalde
iiij	d	francisa conf'
iii	e	Epollinacis bisscop
xx	f	Romani bisscop
	g	Mara paeus
xviii	A	Kegenfledis martel'
xvii	b	Dionisy en syn geselle
	c	Geron ende victor
xv	d	Iusti martel'
iiii	e	Felias martel'
	f	Theophili m'r
xii	g	Calixti paeus

xv	A	Veel martelaren
xvi	b	Galli confessoer
xvii	c	Maximiu bisscop
xviii	d	Lucas ewangelist
xviiii	e	Januarij en sijn geselle
xix	f	Quirini martel
	g	Tien dusent mageden
xx	A	Seueri bisscop
xxi	b	Seuerini ceteris bisscop
	c	Peter ende ander
xxii	d	Culpiri en culpiriani
xxiii	e	Amandi confessoer
	f	Vigilia
xxiiii	g	Simon en iudas ap ^l
	A	Marcia conf ^l
xxv	b	Felici en sijn geselle
xxvi	c	Vigilia

Nouember heeft xxx da
ghe en die mane xxx.

	d	Alle heilighen dach
xix	e	Alle zielen dach.
viii	f	Huberti bisscop
	g	modeste maghet
xvii	A	felicis puelster
	b	Leonardi conf ^r
xvi	c	Willibroert bisscop in d ^r
v	d	Dier ghecroede
	e	Theodori mit
xiiii	f	Martini paeus
iii	g	Martijn bisscop
	A	Lebuijn conf ^r
xii	b	Brucci bisscop
i	c	Scrapionis mit

xviii	d	Secundum nre
ix	e	Othmari bisscop en af
	f	Amari bisscop en af
xvii	g	Eusebie maghet
vi	H	Elizabeth weduwe
	b	Maximiu priester
xiiii	c	Mauri abt
iii	d	Cecilie maghet
	e	Clementis paeus
xii	f	Culogoni nre
xi	g	Katherina maghet
	H	Linu paeus en nre
xviii	b	Vitalis en agricole nre
vii	c	Theodoli conf
	d	Vigilia
xvi		
v	e	Andreas apostel

December heeft xxxi.
daghe en die mane xxx

	f	Eligij bisscop
xij	g	Veni en seueri n̄r
	H	Calliani n̄r
x	b	Barbare ionstrou
	c	July n̄r
xviiij	d	Nicholaes bisscop
vij	e	Octā andries apostel
	f	Onser vrouwe ontfāenis
xv	g	Petri en successi
iiii	H	Eulalie maghet
	b	Damasi paeus
xij	c	Valeria onf'
i	d	Lucie maghet
	e	Nichasij bisscop

ix	f	Maximini bisscop
	g	Ignacii bisscop
xv	A	Valentini bisscop
vi	b	Winnibaldi bisscop
	r	Quintiani n̄r
xvii	d	Vigilia
iii	e	Thomas apostel.
	f	Didimi n̄r
x	g	Victorie maghet
xix	A	Vigilia
	b	Kers dach
viii	c	Steuen deriste martel.
	d	Johan apostel en̄ ewā.
xvi	e	Alce kinder dach
v	f	Thomas uā cantelberch
	g	Dauid coninc
xii	A	Siluestri paeus

13
ne die godliken sijn want die
here en uerdruuet niet sij volc
want in sinen handen sijn
alle eynden van eertrike en
die hoechheit der berghen siet
hi. **W**ant sijn is dat mere
ende dat heuet hi ghemaket
ende dat droghe lant heuet
hi gheueft coemt laet ons hē
aenbeden ende laet ons voer
gode neder uallen laet ons
scryuen voer den here die ons
ghemaect heeft want hi is
onse here ende onse god ende
wi sijn sijn volc ende scape
sijnre weyden. **I**nder eerlich
eit der alre salichster ionc ¶

frouwen maria. **L**aet ons vol
hertelike bliscap hebben ten he.
Of ghi huden hoert sine stem
me uerhert niet v herten gheli
ke dat v vaderen mi uertoern
den inden daghe der beooringhe
inder woestinen daer mi uwe
vaderen beoerden en proefden
ende saghen mine wercken.
Laet ons volhertelike bliscap
hebben ten here. **V**ertich
iaer was ic naest desen geslachte
te ende sprac altoes dese dwa
len inder herten ende si en be
kenden niet mine weghe ende
ic zwoer hem in minen toer
ne dat si niet en souden gaen

in mijn ruste. **I**nder eerlicheit
 der alre salichster ioncfrouwen
 maria. **L**aet ons volhertelike
 bliscap hebben ten he. **G**lorie
 si den vader ende den sone ende
 den heilighen gheest. alst was
 inden beghinne ende nu ende
 altoos ende ewelike sonder eynde
Amen. **L**aet ons volherteli
 ke bliscap hebben ten here.

Inder eerlicheit der alre salich
 ster ioncfrouwen maria laet
 ons volhertelike bliscap hebbē
 ten here. **Domine dñs noster ī**

O here onse he hoe won
 derlike is dyn name in
 al eerrike. **W**ant dine

grootdachticheit is uecheuen
bouen die hemelen. **D**u he
uest volmaect dinen lof vten
monde der iongher kynder en
der zukender om dynre vian
den wil op dattu uerdruen
woudes den viant en den wre
ker. **W**ant ic sal sien dine
hemele ende wercken dynre
vingheren die mane en ster
ren die du ghemaket heues.
Wat is die mensche dattu
lyns ghedachtich bist of des
menschen sone dattu he uan
des. **E**en luttel heues du he
ghemindert beneden den en
ghelen mit gloxien ende mit

5
eeren heuestu hem ghecroent
ende heuest hem gheset bouen
die werken dijner handen &

Alle dinghe heuestu gewor-
pen onder sine voeten scape
ende veel renderen en daer toe
alle beesten inden velde.

Die voghele des hemels en
die visschen des meers die daer
wanderen inden weghe des
meers. **O** here onse here hoe
wonderlike is dinen name
ouer al eertike. **G**lorie si den
vader **ī. a.** **G**hebenedyt bistu
ouder alle wyuen ende
ghebenedyt is die vrucht dij-
ns bukes. **Domini est terra.**

Die hemele wtspreken
die gloze gods ende dat
firmament openbaert die wer-
ken synre handen. **D**ie dach
wtkundicht den daghe dat
woert ende die nacht bewyft
den nacht wetenihede. **A**lso
niet sijn die sprake ende die re-
dene daer men hoer stemmen
niet en hoert. **O**er hemelen
gheluyt is wt ghegaen in al
eertrike ende hoer woerde inden
eynden uan eertrike. **S**ijn
tabernakel sette hi in die son-
ne ende hi is woert ghegaen
als een bydegom wt synre
slaepcamere. **H**i uerucou

16
wede hem seer te lopen den
wech als een ruese sijn wt
ganc was vanden ouersten
hemele. **E**nde sijn weder
lopen ten hoechsten des he
niels ende niemant en is die
hem voer sine herten uerhu
der. **D**ie ewe des heren is on
beuleet ende bekeert die zielen
dat ghetuuch des heren is ghe
trouwe ende heeft den cleinen
smakenden wijsheit gheghe
uen. **D**ie gherechticheden
des heren sijn gherecht ende
uerbliden die herten ende dat
ghebodt des heren is luchtich
ende uerlicht die oghen. **D**ie

heilighe vrese des heren bliuet
ewelike die oordele des heren sijn
waer si sijn gherechtighet in
hem seluen. **S**i sijn begheer
lic bouen goud ende bouen seer
duerbaer stene ende si sijn soete
bouen horuch ende seent. **D**ijn
knecht houtse in dien datmen
die hout is uele wederghewens.
Wie verstaet alle versumen
nissen here reynighe mi van
minen heymeliken dinghen
ende spaer dinen knecht van
den vrecnden. **I**st dat mi de
se niet en verheren so sal ic
onbeulect wesen ende ic sal v
den wtghereynicht uander al

re meester uerslumenus. **S**o
sullen alsullie werden die wt
sprakinghe mijns mondes en
dat ghedencken mijns herten
si behaghele in dyn aensich
te. **H**ere mijn hulper ende
mijn uerlosser. **G**lorie si den
vader. **an.** Als wtuercozen nu
re gauestu roke der zueticheit
heilighe gods moeder. **psalm?**

Dat eerrike ende sine uol
heit is des heren die
werelt al omtrent alle lande
ende alle die daer inne wone
Want hi heuet die werelt
ghelstadicht op die mere en
hi heeftse voer bereit op die

vloede. **W**ye sal opdimmien
inden berch des heren of of wie
sal staen in sijner heiligher stede.

Die onnosel is van handen
ende van reynre herten die sijn
ziel niet ontfanghen en heuet
in ydelheit noch gheswozen si
nen euen menschen loefheit.

Dese sal ontfanghen vanden
here benedictie ende van gode
siner heilgheuer barmhertich
eit. **D**it is dat baren d' gheen
re die den here zoeken en die
daer zoeken dat aensichte gods
dien iacob aenbede. **G**hi prin
cen heft op v poorten en wert
uerheuen ghi ewighe poorten

ende tsal ingaen een coninc der
glozen. **W**ye is dese coninc
der glozen dat is die here sterre
ende gheweldich die gheweldi
ghe here inden stride. **G**hi
princen heft op v poorten ende
wert uerheuen ghi ewige poor
ten ende tsal ingaen een coninc
der glozen. **W**ye is dese co
ninc der glozen die here alre
machten hi is coninc der glo
zen. **G**lorie si den vader. **an.**
Door der ioncfrouwen bedde
kijn singhet ons stadeliken
sanc der minnen. **vs.** wide ghe
stort is die gracie in dinen lip
pen. **D**aer om heuet di god ge

benedyt in ewicheit. **P**ater
noster. *ī. vs.* **O**uermids tgher
bet ende uerdienste der heiliger
gods moeder ende maghet
maria troeste ende bescherme
ons die milde ende barmher
tighe here. **H**ere heit gheuen
die benedictie. **D**ie hoechste
ioncfrouwe der ioncfrouwen
bidde voer ons den he Amen

Heilighe *Die eerste lesse.*
maria ioncfrouwe der
ioncfrouwen moeder ende doch
ter des conincs der coninghe
sende in ons dinen troeste op
dat wi ouermids di uerdie
nen te hebben dat loen des

19
maria die den here droechste
den soepper der werelt. Dien
wonnestu die di maecte ende
du bliuest maghet ewelike.

Ghegruet sijstu maria vol ge
naden die here is miti. Dien
wonnestu die di maecte ende
du bliuest maghet ewelike.

Here heit gheuen die benedic
tie. Nu horen goedertiere kin
de benedic ons die maghet
maria Amen. *Die derde lesse.*

Heilighe maria die alre
hogheste bouen allen
creatureren gode ontfenghste
bidt uoer ons alre heilighen
heilichste dat hi ouermids

Dine ghebede onfanghe onse
ghebede die van di om ons
ghebozen wett ende regneert
vrouen die hemele dat mit syn
re waerre minnen werden ghe
delicht onse sonden. **M**er du
here ontferme di onser. **G**ode
segghen wi danc. **K.** **H**ei
lich bistu maria ioncfrouwe
ende alles loues alre weerdich
ste want wt di is gheboze die
sonne der gherechticheit xpus
tus onse god. **Vs** **B**idt voer dat
ghemene volc setti voer die
clerfchap sprec voer dat unru
ghe wylflike kunne alle moe
ten si uernemen dyn hulpe

die hoghe begaen dine hrieghe
 nisse. **W**ant wt di is gheborē
 die sonne der gherechticheit.
Xpustus onse god. **G**lorie si
 den vader ende den sone en den
 healighen gheest. **X**pustus on
 se god. **Te deum laudamus. te.**

O god louen wi di here
 beken wi. **A**lle certri
 ke eert di ewighe vader. **A**lle
 enghelen hemelen ende potes
 taten. **C**herubin en seraphim
 roepen di sonder oflaten mit
 deser stemmen. **H**eilich **H**
 eilich **H**eilich here god der here
Wol syn die hemele ende die
 eerde des eerluken ghewoudes

dinre glorien. **D**ar gloriose
choer der apostolen. **D**at loef
like ghetal der propheten.

Dat bliuende heer der mar
telaren louet di. **D**ie heilighe
kercke ouer alle die werelt be
liet di. **V**ader der ongheme
tenre gheweldigher heerheit.

Ende dinen eerbaren waren
ende enighen sone. **E**nde den
troestenden heilighen gheest.

Du xriste coninc der glorien.

Du bist des vaders ewighe
sone. **D**oestu om te werlosse
nen den mensche aen nemen
woudest ontsaghestu niet der
ioncfrouwen buuc. **H**istu ver

haeste. **D**lorie si den vader.

Die here heuet ghereg. **ps**
uerc ende heuet aen ghe
toghien die soonheit hi heuet
aen ghetoghien die macht ende
heuetse onnueghgort. **H**i
heuet gheuesticht dat ombe
gryp des eertikes dat tu sal
niet beweghet werden. **B**erit
is dyn stocke van doe. van e
wicheden bistu. **H**ere opghe
heuen hebben die vloeden op
gheheuen hebben die vloeden
haer stemme. **O**pgheheft
hebben die vloeden haer vloy
en mit stemmen veete wate
re. **W**onderlike sijn die uer

heffinghe des meers. wonderlic
is die here inden hoghen.

Dine ghetughe sijn alte lo-
uelic gheworden dyn huus
betamet heilicheit inder daghe
lancheit. **G**lorie si den vader.

Hebbet tot gode al **ps.**
Heertrike volhertelike bli-
scap dient den here in vroude

Ingaet noer sijn aensichte
mit hoghet vrolicheit. **W**et
dat die here is god hi heeft
ons ghemaect ende wi en heb-
ben ons seluen niet ghemaect

Whi sijn sijn volc ende scape
sinre werden gaet in sinre
poorten mit belunghe in sinre

24
breiden inganghe mit loue sa-
ghe beliet hem. **L**ouet sinen
name want die here is zoete
in ewicheit is sine barmhertic-
heit ende van gheboorten tot
gheboorten sine waerheit.

Glorie si den vader. *psalm?*

God mijn god van dat
eerst beghint te lichten
wake ic totti. **M**ijne zielen
dorst in di hoe menichfoude-
like begheerde di mijn vleysch

Inden woesten lande ende in
den onweghe daer gheen wa-
ter en was daer uerscheen ic
di als in heiligher begheerte
op dat ic saghe dine tracht en

glorie. **W**ant beter is dine
bermherticheit bouen leuen.
mine lippen sullen di louen.

Aldus sal ic di benedien in
minen leuen ende in dinē na
me uecheffen mine hande.

Als mit sinere en vetticheit
werde uervult mine ziele.
ende mijn mont louet di mit
lippen hogher vrolicheit.

Aldus was ic dijns ghedach
tich op minen bedde op di
wil ic vro eerste dencken wāt
du mijn hulper heues ghewe
est. **E**nde onder die deckenil
se dijner vloghelen wil ic ho
ghelike uerurouden na di

23

Benedict den here alle
wercken des heren louet
ende ouerhoghet hem in ewic
heden. **B**enedict den here ghi
enghelen des heren benedict
ghi hemelc den here. **B**ene
diet den here alle wateren die
bouen den hemelen sijn bene
diet den here alle crachten des
heren. **B**enedict den hē son
ne ende mane benediet den hē
sterren des hemels. **B**enedict
den here alle reghen ende dou
we benediet alle gheeste gods
den here. **B**enedict den here
puer ende brant benediet den
here soude ende somer. **B**ene

Diet den here douwe ende ryp
benediet den here vogst en cou
de. **B**enediet us ende snee den
here benediet nacht ende dach
den here. **B**enediet licht ende
duisternisse den here benedi
et den here bliuem en wolken
Die eerde benedie den here si
loue ende ouerhoghe hem in
ewicheit. **B**enediet den here
berghe ende houele benediet
alle dat groyt inder eerden den
den here. **B**enediet ghi fon
teynen den here benediet ghi
merru ende vloeden den here.
Benediet den here ghi wal
uisschen ende alle dat berdoert

24
wort inden wateren benediet
den here ghi voghelen des he-

mels. **B**enediet den here alle
beesten ende vye benediet den
here benediet den here ghi so-
nen der menschen. **B**enediet

israhel den here hi loue ende
ouerhoghe hem in ewicheit.

Benediet den here ghi priet-
teren des heren benediet den
here ghi dienren des heren.

Benediet den here alle ghees-
ten ende zielen der rechtuer-
digher benediet den here ghi
heilughe ende oetmoedighe uā
herten.

Benediet den here
anania azaria ende misael

louet ende ouerhoghet hem in
ewicheit. **B**enedien wi den
vader ende den sone mitten
heilighen gheest. louen wi en
ouerhoghen hem in ewicheit.

Ghebenedyt vlsu here inden
firmamente des hemels loue
lic ende hoghe gheert en ouer
ghehoecht in ewicheden. **G**lic

Louet den here ghi van
den hemelen louet hem
inden hoghen. **L**ouet hem
alle sine enghelen louet hem
alle sine machten. **L**ouet hō
sonne ende mane louet hem
alle sterren ende licht. **L**ouet
hem ghi hemele der hemelen

ende die wateren die bouen den
hemele sijn moeten louen den
name des heren. **W**ant hi
sprac ende si sijn gheniaect. hi
gheboet ende si worden ghescepe

Hi settese eweliken in ewich
eit hi settede tghelovot dat niet
achter bliuen en sal. **L**ouet
den here ghi uander eerden hei
melike weghe onder der eerde
ende alle afgronden. **Q**uer
haghel sine is wijnt der wa
ghen die wercken t'woert des
heren. **B**esten ende alle vye.
serpenten ende alle voghele ge
uedert. **B**erghe ende alle ho
uele vruchtbaer hout ende alle

cederbome. **Q**oninghe van
eertrike ende alle volke prin
cen ende alle rechteren inder
eerden. **I**onghen en magen
den die ouden mit den iongen
moeten louen den name des
heren want sijn name alle
ne uerhoghet is. **S**ijns weer
delike te belien is bouen he
mel ende eerde. ende sijns volcs
horen heuet hi uerhoghet.

Loue sanc al sinen heilighē
den kinderen van israhel den
volke dat hem ghenaket. **ps.**

Singhet den here nuwe
sanc sijn lof is inder
heiligher uergaderinghe. **S**

Israchiel verblide hem in dien
 die hem ghemaker heuet ende
 die dochteren van syou hoge
 uerrouwen hem in horen
 coninc. **S**i moeten louen si
 nen name in eendrachtighen
 uersamenden sanghe in bon
 ghen ende in sanctoer singhe
 si hem. **W**ant den here wel
 behaghet in sinen volke en
 die sachtmoedighe heuet hi
 verhoghet in salicheit. **I**n
 gloren sullen hem die heilige
 hoghe uerrouwen ende in
 horen slaepcameren sullen si
 hem verbliden. **D**ie hoghe
 vroude gods sal wesen in ho

ren helen ende op beiden suiden
de zweerde in hozen handen.

Om wrake te doen in dien die
verre ghebozen syn ende om te
besceden die ghemene lude.

Om te binden hare coninge
in voethelden ende hore edelun
ghe in yseren hantbanden.

Op dat si doen moghen in
hem dat bescreuen gherechte
dese gloze is al sinen heilighē.

Louet den here in sinen
heilighen louet den he
inden firmamente sinre crach
te. **L**ouet hem in sinē crach
ten louet hem nader menich
foudicheit sinre grootheit.

volt. uerrouwet v om fleue
dat ons ouermids hoer is ge
geuen. **G**lorie si di here die
uander ionckrouwen bist ghe
boren mitten vader ende mit
ten heilighen gheest in eweli
ker ewicheit amen. **Caplin.**

Als een wijncane droech
die vrucht der zueticheit
des rokes ende mijn bloemen
waren vrucht der eren en der
eerachticheit Gode segghen
wi danc. **vs.** God uerdoes hoer
ende wtuerdoes hoer ende doet
se woenen in sijn tabernakel

Ghebeuedyt si die here
god van israhel want

hi sijn volc gheuant heeft ende
verlost. **E**nde hi heuet ons ghe
recht den hoorne der salicheit,
in dauids huus sijn kintts ghe
slachte. **A**ls hi ghesproken he
uet vten monde sijne heiliger
propheten die van beghinne
der werelt gheweest hebben,

Heyl van onsen vianden en
van alder gheene hande die
ons haten. **O** mine te doen
ontfermherticheit mit onsen
vaderen ende te ghedencken sijn
te heiligher gheloesnisse. **D**en
tet die hi zwoer tot onsen va
der abraham dat hi ons hem
seluen gheuen woude. **O**p

27
dat wi sonder anxt uerlost
uanden handen onser vy an
den hem dienen. **I**n heilich
eit ende in rechtuerdicheit voer
hem al onse daghe. **E**nde du
kijnt du biste een prophete des
alren ouersten gheheten want
du salte voergaen dat aensich
te des heren te bereiden sine we
ghe. **D**e gheuen wysheit des
heils sinen volke in uerghewe
nisse hoere sonden. **M**uten
binnensten der vernherticheit
ons gods daer mede heuet hi
ons gheuant die vten hoghe
op ghegaen is. **I**nlichte o
here den ghenen die in diuul

teruullen sitten ende inden sche
me des doots te leiden onse
voeten inden wech des vreden.

Glorie si den vader. *z. aitt.*

Eerlame ioncfrouwe maria
du wordes weerdich den here
te draghen dien coninc der
enghelen ende hem te zoken
aughe ioncfrouwe ic bidde
dencke onser milde maghet
bidt xpylsum voer ons dat
wi mit dynre hulpen den he
melschen rike weerdich wer
den. **H**ere hoer mijn ghebet

Ende mijn roepen coninc totti.

Verlene ons out *Collca.*

Vernhertighe god hulpe

mitten vader ende mitten heilighen gheest ewelike sonder eynde amen. *ad dñm cum t.*

Offen here riep ic als ic bedroeuert was ende hi uerhoerde mi. **H**ere uerloest mijn ziele vanden quaden lippen ende vander valscher tonghen. **W**at salmen di gheue of wat salmen di voersette weder die valsche tonghen. **S**eerpe pilen des machighen mit uederuende colen. **A**ch mi want mine ellendighe wandringhe is uerlenghet ic heb ghewoent mitten die in cetars tabernakel woenden.

mijn ziel was alte seer woene
de in ellende. **M**innen die den
vrede haten was ic vreedsom
wanneer ic hem sprac so aen
uochten si nu te uergheues.

Glorie si den vader. **leuaui o.**

Iden berghen heb ic uer
heuen mijn ogheert daer
mi hulpe of comen sal.

Mijn hulpe comt vanden
here die ghemaket heuet he
mel ende eerde. **H**ien sal niet
gheuen dinen voet in bewe
gtinghe ende hem en sal niet
vaken die di behoert. **D**u sie
hem en sal vaken noch slapen
die israhel behoert. **D**ie here

behoet di die here is dine be
 scherminghe op dine rechter
 hant. **D**i en sal die sonne niet
 barmen des daghes noch die
 mane des nachtes. **D**ie here
 behoet di van allen quade die
 here behoet dyn ziele. **D**ie
 here behoet dinen inganc en
 dinen wtganc van nu ende
 in ewicheden. **Glorie letatus.**

Ich bin verblut in desen
 die mi gheseghet sijn wi
 sullen ingaen mit huus ons
 heren. **O**nse voeten stonden
 in dinen widen zalen hemel
 sche iherusalem. **D**u biste
 iherusalem die ghetimmeret

wordes als een stadt welke ghe
meenscap te gader is een enich
een. **W**ant daer sijn op ghe
clomunen die gheslachten die ge
slachten des heren tughen van
israhel om te belien den name
des heren. **W**ant daer die stoe
len int gherechte sullen sitten
die stoelen sijn op dauids huus
Bide die ten vrede sijn iheru
salem ende oueruloedicheit si
den ghenen die di minnen. **S**
Veruids dunre trachten moe
tet vrede werden ende oueruloe
dicheit in dinen toornen. **I**he
rusalem om mine broederen
ende om mine naeste so heb ic

vrede uan di ghesprokē. **O**m
des heren huus ons gods heb
ic goede dinghe in di ghesocht
Glorie si den vader. **an** Doe
du onsprakelike wordes ghebo
ren uander maghet doe wor
den uervult die scriftueren du
quames neder als die veghen
in die huut op dattu mochtet
salich maken des menshelike
gheslachte di god louen wi.

Van aenbeghin. **Capitlm**
Ane ende voer die werelt
bin ic ghescepen ende totter toe
comender werelt en sal ic ghee
gynde nemen ende inder heili
gher woeninghe diende ic voer

hem. Gode segghen wi danc.
K. **X**puste leuende gods sone
ontferme di onser. **vs** Die ghe
boren biste uander maghet.
ontferme di onser. Glorie si
den vader ende den sone ende
den heilighen gheest. **X**puste
leuende gods sone. ontferme
di onser. **vs**. **N**a dien du kynt
wonnies bleuestu maghet on
beulect. bidt voer ons gods
moeder. **H**ere ontferme di
onser. **X**puste ontferme di on
ser. **H**ere ontferme di onser.
Pater noster. **i** **v**. **T**woert is
vlesch gheworden ende heeft
in ons ghewoent. **C**red in

uerwoedinghe hem op ons
uertoornde doe had ons bi a
uentueren in water gheslonden
Ene beke dwerghinc onse zie
le onse ziele had bi auentue
ren ouerghegaen een onuer
drachtlic water. **G**hebenedi
et si die here die ons niet en
gaf in uanghemulle hoerre
tanden. **O**nse ziele is vloest
als een muilche uander ia
gher stricke. **D**at stricke is
te wyenen ende wi sijn uer
loest. **O**nse hulpe is inden
name des heren die ghema
ket heeft hemel ende eerde.
Glorie si den vader. *psalm?*

De betrouwen inden he
als die berch syon hi en
sal niet werden beweghet ewe
like die woent in iherusalem.

Berghe sijn al om ende om
hem ende die here is al om tū
omme sijn volc van nu voert
in ewicheit. **W**ant die here
en sal niet laten achter die roe
de der sondaren op dat toe ghe
uallen deel der rechtueerdigher
op die rechtueerdighe niet wt
en reyken hore hande tot boef
heiden. **H**ere Doe wel. Den
goeden ende den gherechtighe
uan herten. **M**er die ofneigē
int uerbant saltu here brenge

mitten die boesheit doen vrede
 si op israhel. **G**loue si den **a.**

Wi kennen dat die doornen
 bosche die moyses sach on-
 uerbrant was dine behoude-
 ne louclike maghedom gods
 moeder bidt voer ons. **Caplin**

Erde aldus bin ic ghe-
 uest in syon ende in die
 heilighe stadt heb ic gheliker
 wys gherust ende in iherusa-
 lem is mijn macht. **G**ode seg-
 ghen wi danc. **&** **M**it dynre
 ghedaente ende mit dynre scoen-
 te. **vs** **S**ie toe vromelike ga voert
 ende regneer. mit dynre scoen-
 te. **G**loue si den vader en den

sonne ende den heiligen gheest.
mit dynre ghedaente ende mit
dynre scoonte. **Ulik** wyde ghe
stroyt is die gracie in dinen
lypen. daer om heuet di god
ghebenedyt in ewicheit. **H**ere
hoer myn ghebet Ende myn
roepen come totti. **Collecta.**

Beyke ons here dine rech
terhant ende ouermids
dat ghebet der alre salichster
ionctrouwen maria sent in
ons die hulpe dynre godliker
macht. **O**uermids onsen here
ihesum xristum dinen sonne
die mitti leuet ende regneert in
ewicheit des heiligen gheests

der gheenre die wtghesleghe
 sijn. **H**eilich is die man
 die van dien sijn begherte
 uervullet heuet hi en sal niet
 confus werden als hi sine
 viande toe spreken sal inder
 poorten. **G**lorie si. **En omis**

Salich sijn die ghene die
 den here ontsien die
 wanderen in sine weggen.

Want du dien arbeit dym
 re handen eten sulste salich
 bistu wel sal di wesen.

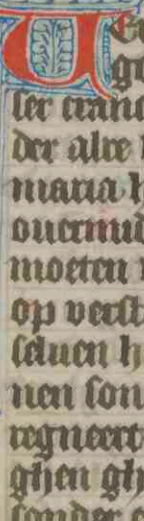
Dyn wijs sal wesen als een
 oueruloyende wyntanc inden
 siden dyncs huus. **D**ine so
 nen sullen wesen alle ionghe

spzuten der oliboem al om en
om dijne tafelen. **S**ie aldus
sal werden ghebenedyt die mo
sche die den here ontsiet. **O**
sal ghebenedien die he wt syo
ende du moeste sien die goede
uan iherusalem alle daghe
dijns leuens. **E**nde du moet
ste sien die sonen dijne sonē.
vrede si op israhel. **G**loyt si
den vader. **an** Jesses wortel he
uet ghegroeyt wt iacob is op
ghegaen een sterre een maghet
heeft den ghesontmaker ghe
wonne wi louen di onse god.

Ende in dat ghe **Capitulum**
eerde vole heb ic ghewor

telt ende des volkes erue is in die
delen mijns gods ende in die
volheit der healighen is mijn
onthout. Gode segghen wi
danc. **R.** Wyde ghestroyt is die
gracie in dinen lippen **vs** Daer
om heuet di god ghebenedyt
in ewicheit. In dinen lippen. **v.**
Glorie si den vader ende den
sone ende den healighen gheest.
Wyde ghestroyt is die gracie.
in dinen lippen. **vs** Die lie sal
hoer helpen mit sinen aensich-
te. Ende in mijns hoer sal god
bliuen onbeweghet. **H**eer
hoer mijn gheber Ende mijn
woepen come totti. **Collecta**

Volene ons almachtige
god een onderstant on-
ser crancheit op dat wi die
der alre hoechster moeder gods
maria hoghenulle doen ende
ouermits hulpe hoere beden
moeten van al onser boesheit
op verstaen. Ouermits den
seluen here ihu xristum di-
nen sone die mitti leuet ende
regneert in crancheit des heil-
ghen gheests een god ewelike
sonder eynde Amen. **B**ene-
dien wi den here. Gode seg-
ghen wi danc. **A**lle ghelo-
uighe zielen moeten rusten
in vreden Amen. **Te noen tijt.**

si werden ende omghekeert ach
 terwaert alle die syon hebben
 ghehaet. **S**i moeten werden
 als der decker hoy dat eement
 mayt uerdozret is. **V**an wel
 ken hi sijn hant niet uervul
 let en heeft diet mayen sal
 noch sijn scoet die de hantvol
 uergaderen sal. **E**nde si en
 seiden niet die daer voerghin
 ghen die benedichte des heren
 si op v. wi benedien v inden
 name des heren. **G**lorie si. **ps**
Anden diepen heb ic ghe
 roepen totti here. o here
 uertiore mine stemme. **O**ue
 oren moeten toehoren in die

stemme mijns biddens. **O**f
du die boosheit uechoudes he.
o here wie sal dat liden mogē.

Want bi di is ghenadicheit
ende om dine ewe werbeide u
di here. **I**n sinen woerden
heuet mijn ziele uerdraghē.
mijn ziele hoppedē inden here.

Ander meeren tijt wachte
totter nachte hoppedē israhel
inden here. **W**ant biden he
is vermherticheit ende bi hem
is oueruolle uerlossinghe.

Ende hi sal israhel uerlosse
uan al synre boesheit. **G**loie

Here mijn herte en is **n̄**.
niet uecheuen noch mi

34
rie si den vader. **Dint dñs w.**

Die here sprac tot minē
here sūte te minre tech
techant. **G**hent ic sette di

nen vianden een voetsoemel
dunre voeten. **E**en roede
dunre macht sal die here we
sen wt syon wes herende in
mids dunre viande. **M**et

di is beghin inden daghe du
re macht in blenckinghe der
heiligen vten buke voer
luifer heb ic di ghewonnen

Die here heeft ghesworen
het en sal hem niet becouwē
du biste priester inder ewich
cit na melchisedechs ordinan

die. **D**ie here heeft coninghe
ghebroken tot dyncre rechterhāt
inden daghe sijnns toorns. **H**i
sal rechten veer in die gheslath
ten hi sal uervullen die neder
uallen ende in veelre lude lande
sal hi die houede te gader slaen.
Ater beke sal hi inden weghe
drincken daer om sal hi uecho
ghen dat hoeft. **G**lorie si. **ps**

Iduet ghi kindere den
here louet den name des
heren. **D**ie name des heren
si ghebenedijt van nu thent
in ewicheit. **V**ander sonne
opganc tot horen nederganc
is die name des heren loucht.

die di minnen. **T**ermids
dunre cracht moet vrede wer-
den ende oueruloedicheit in di-
nen toornen. **J**herusalē om
mine bruedren ende om mi-
ne naelsten heb ic vrede van
di ghesproken. **O**m des here
huus ons gods heb ic goede
dinghe in di ghesocht. **G**lorie

Waert dat die here niet en
timmerde thuus te uer-
gheus hadden si ghearbeit die
dat timmerden. **W**aert dat
die here niet en behoede die
stadt om niet waert huse die
se behoect. **O**nnutte ist v op
te staen voert licht staet op na

dien dat ghi neder sutter ghi
die eiet dat broet des rouwē.

Want die here gheuet den
slape sinen gheminden sie
dat erue des heren des soons
loon vrucht des bukes.

Als
die pilen in des machtighen
hant also sijn die sonen der
gheene die wtghesleghe sijn

Salich is die man die nau
dien sijn begheerte uervullet
heeft hi en sal niet confus
werden wanneer hi sine vian
de toe spreken sal inder poort
ten.

Glorie si den. **psalm?**

Louet iherusalem den
here louet syon dinen

god. **W**ant hi heuet toe ghe
ueft die slote dijner poorten hi
heuet ghebenedijt dine sonen in
di. **D**ie vrede gheset heeft dine
eynden ende van vetticheit des
weits ladet hi di. **D**ie wtseint
sine sprake der ceeden snelliken
lopet sine reden. **D**ie den snee
gheuet als wolle ende den neuel
stroyt als assche. **H**i seint sijn
crystal als een stucke brodes wie
mach hem onthouden voerden
aensichte sijner couden. **H**i
sal wtseinden sijn woert ende
sal se smelten blasen sal sijn
gheest ende die watere sullen
vloyen. **H**i kundicht sij woert

iacob sine gherechtichede ende
sine gherechte israhel. **H**
dus en heuet hi niet ghedaen
allen gheslachten ende sine
gherechten en heeft hi hem
niet gheopenbaert. **G**lorie

si den vader. **an.** Heilighe
moeder ende mannes onkun-
dich gloriose coninghinne
der werelt bidt voor ons den

In allen din **Caplin** here.
ghen heb ic ruste ghesocht
ende in des heren crue sal ic
woenen doe gheboet en seide
mi die scapper alre dinghen
ende die mi sciep ruste in mij
woeninghe. **G**ode segghen wi

40
danc. **℟.** **A**lle lieſte maget
xpusti wercker der dogheden
brenghē hulpe den onghē
uallighen. helpet vrouwe
dien die altoes totti roepen.
vs Want wi mit grootheit
der sonden ghedruct werden
ende niemant en is die ons
helpt. Helpet vrouwe dien
die altoes totti roepen. Glorie
si den vader ende den sone en
den heilighen gheest. Helpet
vrouwe dien die altoes tot
ti roepen. **Aue maris stella** **ī**
Ongruet systu sterre des
mecces hoghe gods moe
der ende altoes maghet salu

ghe hemelsche poorte. **D**u
names dat aue uan gabuels
monde uelghe ons in vrede
die den name eua omkeers.

Ontbinde die bande der scul
digher brenghen voert dat licht
den blinden drijf wech onse
quade eyfch ons alle goet.

Bewile dattu bist een moe
der hi neemt ouernuds di dat
ghebet die om ons dyn kynt
wesen woude. **S**onderlinge
maghet onder allen sachtmoed
dich maec ons uan alle scul
den ontbonden sachtmoedich
ende kuusliche. **V**erleen een
puer leuen maec den wech

leker op dat wi ihesum siende
altoos mit di verbliden.

Lof si gode den vader den o-
uersten xpysto weerdicheit den
heiligen gheest d'neuwoudich
ere ende euicheit amen. **vslik.**

Na dien dattu kijnt vaerdes
bleuestu maghet onbeulect.

Gods moeder bidt voer ons

Mijn ziel maect groot **p.**
den here. **E**nde mijn

gheest heuet hem hoghe uer-
vrouwer in gode mijn salich-
eit. **W**ant hi heuet aenghe-

lien die oetmoedicheit sijne
deerne siet daer om sullen mi
alle gheslachten salich segghē

Want hi heuet nu grote dinghen ghedaen die machtich is ende sin name heilich. **E**nde sin ontfersmherticheit is van gheslachten te gheslachten den ghenen die hem ontfien. **H**i heuet macht ghedaen in sinen arme hi heuet uerstroyt die ho waerdighe mitten ghedencke syns herten. **H**i heuet afgheset die machtighen vanden stoel ende heuet gheloghhet die oetmoedighe. **D**ie hongherighe heuet hi uervult mit goede ende die rike laet hi ydel. **H**i heuet ontfanghen israhel sin kint hem ghedachte sinre

uertrouwen. **O**m dauid dine
 knechte keer niet af dat aen-
 sichte dijns xpijst. **D**ie here
 heuet dauid gheswozen die
 waerheit ende en sal hem niet
 achterlaten vander vrucht dijs
 bukes sal ic setten op dinen
 stoel. **I**st dat dine kindere
 houden mit mi mijn uerbant
 ende mijn ghetughe dese die
 ic hem leren sal. **E**nde haer
 sonen sullen thent in ewicheit
 sitten op dinen stoel. **W**ant
 die here heeft syon wtuerco-
 ren hi heeftse wtuercozen hem
 tot eenre woeninghe. **D**ie
 is mijn ruste in ewicheit der

ewicheit hier sal ic woenen wāt
ic hebbe wtuercozen. **S**ine we-
duwen sal ic benedicende bene-
dien sinen armen sal ic saden
vanden brode. **S**ine priesterē
sal ic cleden mit heyl en sine
heilighen sullen hoghe vrolic
sijn mit hogher vrolicheit.

Daer sal ic voertbrenghe
dat horen dauids ic heb bereit
een lantterne minen xristo.

Sinen vianden sal ic confus
aentrecken op hem sal wtbloey
en mine heilicheit. **Glorie. p.**

Siet hoe goet ende vrolic
is te woenen byedere
in een. **A**lle salue inden ho

uede die neder vloyt inden
baert in aarons baert. **D**ie
neder vloyt inden soem sijns
deeds als die douwe des ber
ghes hermons die neder coemt
inden berghe van syon.

Want daer sent die here be
nedictie ende fleuen thent in
ewichheit. **G**lorie si. *psalm?*

Siet nu benediet den here
alle knechten des heren.

Ohi die staet inden huus des
heren inden breiden inganghe
des huses ons gods. **I**nden

nachten buect op v handen
in die heilighen ende bene
dient den here. **D**ie here moet

di ghebenedien wt syon die
hemel ende eerde ghemaket
heuet. **G**lorie si den vader.

a. Mit vrolichheit laet ons
begaen die hoechnisse der al
reheilichster maghet maria
op dat si voer ons bidde den
here ihesum xrustum. **yn.**

Dorschinich open wert
die poorte xrusti uer
vullet mit volre gracen die
coninc gaet doer ende si bli
uet ghesloten als si was nā
beghinne. **E**en manier
uan hoghen licht is vter
maghet sale ghetomen dat
is der heiligher kerckē byu

degom uedlosser scryper ende gy
 gant. **X** puste die biste dyn
 re moeder eer ende bliscap alre
 ghelouigher onghemeten ho
 pe ouermids dynre pinen
 dranc uersmelte onse sonden.

Maria moeder der ghenaden
 moeder der ontfermherticheit
 beschermme ons voerden viat
 ende inden stonde ons doots
 ontfanghe ons. **G**lorie si
 gode den vader ende sinen eni
 ghen sone mitten heilighen
 gheest nu ende in ewichheit am

Als cancel ende **Caplin.**
Aballame gheuen suete
 roke alto gaf ic roke ende als

wtuerdoeren mitte gheue ic
roke der sueticheit. **G**ode seg
ghen wi danc. **¶** **S**ich hier
die deern des heren. mi ghesce
na dinen woerden. **Rūc dinnit**

Du laet here dinē knecht
na dinen woerden in
vreden. **¶** **W**ant mijn oghen
hebben gheuen dinen salich
gheue. **D**ien du bereit heb
ste voer al des volcs aenghe
sichte. **E**en licht is tot eenre
openbaringhe der heiden ende
tot glouen des volcs van is
rahel. **G**lorie si den vader. **¶**
Wi glorifiacren di heilighe
moeder gods daer xristus

hoers names laet ons hebben
uolhertelike bliscap. **W**ant
god is groet here ende groet
cominc op alle die ghene die
godlic sijn want die here en
uerdruct niet sijn volc wāt
in sineu handen sijn alle syn-
den van eertrike en die hoed-
er der verghen siet hi. Ende
om die glorie hoers names
laet ons hebben uolhertelike
bliscap. **W**ant sijn is dat me-
re ende dat heuet hi ghemaect
ende dat droghe land hebben
sine handen ghemest comet laet
ons hem aenbeden. laet ons
uoer gode nedervallen. laet os

scryuen voer den here die ons
ghemaket heeft want hi is
onse here ende onse god ende
wi sijn sijn volc ende scape
sinner weyden. Aenbeden wi
die fonteyne der ewigher wys
heit ende om die glorie hoers
names laet ons hebben vol
hertelike bliscap. **O**f ghe
huden hoert sine stemme ver
herdet niet uwe herten gheli
ke dat uwe vaderen mi ver
toonden in den daghe der be
rounghe inder woestinen
laet mi uwe vaderen becoer
den ende proeueden ende saghe
mine wercke Ende om die

46
glorie hoers names laet ons
hebben volhertelike bliscap.

Viertich jaer was ic naest de
sen gheslachte ende sprac altoes
dese dwalen inder herten ende
si en bekenden niet mine we
ghe ende ic zwoer hem in mi
nen toorne dat si niet en sou
den gaen in mijn ruste Aenbe
den wi die fonteyne der ewi
gher wysheit ende om die glé
hoers names laet ons hebbē
volhertelike bliscap. **G**lorie
si den vader ende den sone ende
den heiligen gheest. **A**ls was
inden beghinne ende nu ende
altoes ende ewelike sonder eyn

de amen. Ende om die glorie
hoers names laet ons hebben
uolhertelike bliscap. Aenbeden
wi die fonteijne der ewigher
wylheit. ende om die glorie
hoers names laet ons hebben
uolhertelike bliscap. **Innus.**

Ihesu zuete ghedenckenisse
du gheues waerachtighe
bliscap des herten mer bouen
honich ende alle dinc is sine
zuete teghenwoerdicheit. &

Niet en machmen singhen
dat zueter is niet en machme
horen dat vroliker is. niet en
machmen dencken dat zueter
is dan ihesus die gods sone.

42

Ohesu een hope der gheene
die in bedouwe sijn hoe goeder
tieren bistu den ghenen die di
bidden hoe goet bistu den ghe
nen die di soeken mer wat bistu
den ghenen die di vonden.

O ewighe wijsheit di en den
vader ende den heilighen gheest
moet sijn glorie in ewicheit am.

Aertrike hebt volker **ps**
telike bliscap tot gode:
legghet louefanc sinen name
gheuet glorie sinen loue. **S**eg
ghet gode here hoe uerueerlic
sijn dine wercke in menichfou
dicheiden Dijnre crachten sullen
di alle dine viande lieghen. **S**

Alceytrike moet di aenbeden,
ende di singhen. lof sanc moe-
ten si seggen dinen name. **Gle**
a. Die wysheit heeft hoer ghe-
timmeret een huus si heuet ge-
sueten seuen columnen si he-
uet hoer onder ghedaen die hei-
dene si heeft onder die voet ghe-
treden mit hoers selues crachte
die halle der hogher ende der
houerdigher. **Vli** Ic sal mi u
bliden inden here. ende ic sal
volic wesen in gode minen
ihesu. **Vader** ons. les wt.
Ende en inleut ons niet in be-
woringhen **Mer** uerlos ons
van quaden amen. Die na

me des heren si ghebenedyt van
 nu tot in ewichheit. Here heit ge
 uen die benedictie. Die wijsheit
 des vaders moet uerdruuen al
 dat ons teghen is amē. **Die 1. les**

Sewighe wijsheit schijn
 sel der glorie en figure
 der substancien des ouersten va
 ters du die alle dinghe nā niet
 hebste gheschapen. Ende op dat
 tu den menschen mochtet weder
 leiden totter bliscap des paradi
 ses so dommes du neder in de
 sen dal der onsalicheden Ende
 ouermids dyncre alre zoetste wā
 deringhe so hebstu hem bewi
 set den wech ten paradise weder

te gaen. Ende om vol te doen
voer alle menschen so woudest
du dinen vader gheoffert werde
inden cruce als een onnosel lam
mekyn. Luuc op mijn herte on
mids dinen duerbaren doot op
dat ic di altoes moet aensien
een coninc der coninghen een he
der heren mitten oghen des gan
sen ghelouen. Sette mine min
ne der wijsheit in dinen won
den, sette mine wijsheit in dine
teykenen der pinen, op dat ic
voert an moet vorderen in di
du die biste alleen een hoec der
minnen. Ende dat ic moet vor
deren inder kennisse dinre doot

ende dat ic verfmaden moet al
wandelbaer dinghe. also dat ic
niet ic. mer du in mi ende ic in
di bliuen moeten ewelike mit
enen onscheideliken hande der
minnen Du here ontferme di
onser God si gheloeft.

Respon
Sent wt here die wysheit
uanden stoel dijner grootheit
op dat si mit mi si ende mit
mi arbeide op dat ic weten
mach wat di ghename si in al
re tijt. **Ps.** Here ghif mi die wys
heit die een besitter is dijner
stoelen Op dat si mit mi si en
mit mi arbeide op dat ic wetē
mach wat di ghename si in

alre tijt. **H**ere here gheuen die
benedicte. Die ewighe wysheit
moet hoer gheweerdighen te
uerlichten onse sinne ende onse
lichame ende onse herte amen.

O myn ihesu **Die ander les**
alre zuerste ende alre sa-
lichste wysheit een woert des
vaders een eynde en een beghin
alles wesens. **I**c bidde sich aen
mit goedertieren oghen want
ic stof bin ende vleisch En dat
hi niet en uermach uan hem
seluen die lopende of willende
is. **I**c bidde ghedencke dyn alre
bitterste mot die du om mi
onweerdighe sunder liden wou

des. Ende den goeden wil die du
in mi begonnen hebste wil be
houden O mijn ontfermhertich
er wil mi niet laten O mijn
toeuclaet wil niet uā mi gān
O mijn verlosser andencke in
mijn hulpe ende begraue mi
mittē in dinen graue. also dat
ic doot moet wesen deser werelt.
ende verhuide mi van allen la
ghen der viande. also dat leuen
noch doot noch ghene auentue
re mi en verscheide van di mer
onse minne moet bliuen in
ewichheit starker dan die doot.
Du here ontferme di onser God
si gheloeft. **Re.** **O** hē ghif mi

die wysheit besitter dijne scoe
len ende en wil mi niet uerwee
pen van dinen kinderen, want
ic bin dijn knecht ende een sone
dijne deenen. **vs** Sentse uandē
stoel dijne grootheit datse mit
mi si ende mit mi arbeide, wāt
ic bin dijn knecht ende een sone
dijne deenen. Here heit gheue
die benedictie. **Fructer** gaue der
wysheit ende uerstandenisse
moet ons uervullen die heili
ghe gheest amen. **Die derde les.**

O myn toeuertlaet en mij
onghemeten uerlosser
duermids dijn onghemeten
munne die di dwanc om mi

an te nemen den alre bitterste
 doot in die galghe des cruces.
 Die sunden die ic onreynne sun
 der ghedaen heb die moetstu
 mi ontfemhertelike uigheuen
 Ende van toecomenden sunden
 ende van allen scaden moetstu
 mi goedertierlike bewaren in
 den wonden dijner siden mine
 ganghe moetstu leiden inden
 vloeden des leuens tot enen
 heilighen eynde ende totte an
 sien dijner glouen laet mi co
 men Du here ontfemne di on
 ser God si ghelouet. **BO**
 ven salicheit ende alle schoon
 heit heb ic ghemint die wyl

heit ende hebse voer gheset dat
icse liever hebben soude dan licht
want alle goet is mi te samen
mit hoer ghecomen. **vs.** Ic hebbe
gheset der wysheit du bist mi
zuster ende die vdersienicheit
heb ic gheheten mine vriendin
ne. want alle goet is mi te sa
men mit hoer ghecomē. **Glorie**
si den vader ende ten sone en den
heilighen gheest. want alle goet
is mi te samen mit hoer gecomē.

Dij god louen wi di here be
liden wi. **A**l eerrike eert
di ewighe vader. **A**lle enghelē
hemelen ende potestaten. **C**he
rubin ende seraphim roepen tot

ti sonder ofslaten mit deser stemē.
Heilich. **H**eilich. **H**eilich he
 god der heren. **A**l sijn die he
 mele ende die eerde des heerliken
 gheuwoudes dijner glorie. **D**at
 gloriose choer der apostolen. **S**
Dat loeflike ghetal der pphē
 ten. **D**at bleickende heer der
 martelaren louet di. **D**ie he
 lichte kercke ouer al die werelt
 beuet di. **V**ader der ongheme
 tenre gheueidigher heerlichkeit.
Ende dinen eerbaren waren
 enighen sone. **E**nde den troef
 tenden heilighen gheest. **D**u
 xpuste coninc der glorie. **D**u
 biste des vaders ewighe sone.

Doestu om te uelossen den
mensche aen nemen woude
ontsaghelstu niet der ioncfrou
wen huic. **A**lstu uerwonne
den stric des doots so opdedestu
den ghelouighen die rike der
hemelen. **D**u sitted tot godes
rechterhand in die glorie des
vaders. **M**en ghelouet di te we
sen toecommende rechter. **D**aer
om bidden wi help dinen dien
ren die du mit dinen dueren
bloede heues uerloest. **L**aet
si begaueet werden mit dinen
heilighen in die ewighe glorie
Here maect ghelont dyn volc
ende benedie dyn reynisse ende

vrolicheit des herten een onbegri-
pelike goetheit laet dine minne
mi beuangen. **H**et is mi goet
ihm te minnen voert aen niet
anders te zoeken. het is mi nütte
dat ic mi seluen late op dat ic ihe-
sum mach leuen. **O** ihu mijn
alre zuetste een hope der suchte
der zielen die innighe tranen
soeken di ende dat roepen des in-
nighen herten. **O** ewige wys-
heit di ende den vader ende den
heilighen gheest moet sin glo-
rie in ewicheit amen. **psalmus**

Onse ziele lut den he want
ihu is onse hulp en bescer-
mer. **W**ant in hem sal u blide

onle herte ende in sinen heilige
name hebben wi ghehopet.

Din ontfermbericheit ghe
sche op ons also als wi in di
ghehopet hebben. **Glorie. an.**

Die here heuet mi beseten van
beghinsel sijne weghen eer hi
iet makede vanden beghinsel
Spreekt die here. **Capitulum.**

S is een blickinghe des
ewighen lichtes ende een
spieghele sonder ulecke der god
liker hoecheit ende een beelde
sijner goetheit. **God si ghelo
uet. K.** Die name des heren si
ghebenedyt. **vs.** Van nu tot in
ewicheit. ghebenedyt. **Glorie**

74
goet. Overmits onser here ihu
xpm dinen sone die miti leuet
ende regneert in ewicheit des heilighen
gheestes ten god in ewicheit
ten Amen. Here uerhoer mijn
ghebet. ende mijn roepen come
totti. Laet ons benedien den here
God si ghelouet. Die ewighe
wysheit moet benedien ende be
waren onse herten ende onse lich
amen Amen. *Regina celi letic a*

AEblide di coninghinne
des hemels alleluya wāt
die du ghedraghen hebste alla
hu is opghestaen vanden Dode
als hi ghesproken heeft alleluya
Bidde gode voer ons alleluya.

Vlik Bidt voer ons heilighe
moeder gods. dat wi weerdich
worden der beloefden xpi. **Collecta**

W bidden di here dattu
dum ghenaden storten
wulste in onsen herten op dat
wi ouermids dat uekundigē
des eughels bekent hebben die
gheboorte xpi. dijn soens
ouermids sinre pinen ende
syns cruos moeten werden
ghebrocht totter glouen synre
narriseuulle ouermids den sel
uen onsen here ihu xpi. dijn
sone die mita leuet ende reg
neert in euichheit des heilighen
gheests en god ewelike amen.

57
mijn roepen come totti. **Coll.**

Here ihesu xriste des le-
uendighen gods sone.
lette dijn pijn dijn cruce ende
dinen doot tusschen dijn ghe-
richte ende mijn ziele nu op
dele tijt ende inder tijt dat mi
ziele vanden lichaem sciden
sal. ende ghif lieue here ghe-
nade ende barmherticheit den
leuendighen. ende die ewighe
ruste den ghelouighen die be-
grauen sijn. vrede ende reindich-
ticheit der heiligher kercken
ende ons arme sondaren leue
ende bliscap ewelike Die le-
ues ende regneers een god ewe

lic sonder eynde amen. **Prīm.**

God wilt dencken in mijn ̄.

TE prīm tyt wert ihesus
gheleit tot pylatum en
mit valschen ghetughe wert
ouer hem gheslaghet. sijn hals
wert gheslaghen sijn hande ge
bonden sijn aensicht bespoghē
also als die propheten te vorē
hadden ghesproken. **Here ihesu**
rpusse. ̄. **Tertie tyt** God wilt
dencken in mijn hulpe ̄. **̄. ̄.**

TE tertie tyt riepen die io
den cruusten cruusten. he
wert bespot ende hem wert een
ghetoghen een purpur cleet.
in sijn hoest wert hem gedruet

een doornen crone ende op sijn
rugghe droech hi sijn cruce
toeter stadt sijnre pinen Here
ihesu xpusse. *¶ Sext tijt.* **G**od
wilt dencken in mijn hulpe.

E sext tijt wert ihesus
ghenaghelt anden cruce
daer henc hi gheachter mitte
moordenaren. hi seide hē dorste
van groter pinen. mit gallen
wert hi ghelauer. hem uersprac
die moordenaer ter luster hant
Here ihesu xpusse. *¶ Noen tijt.*

God wilt dencken in mijn hē.
¶ Noen tijt riep ihus
A hely hely waer om heb
ste mi achter ghelaten. sijn ziel

beual hi sinen vader. die rid
der mit enen spere doerstat
des heren side die eerde die be
ude die sonne die uerdonc
kerde. Here ihesu xpe .i. **Te**

vesper tijt God wilt dencken

Vespere tijt is ihesus
vanden cruce ghenome.
die cracht sinre godliker sie
len was uerborghen. aldus
dinen doot heeft gheleden die
arsadie des leuens. och daer
lach neder der glorien crone.

Here ihesu xpriste. .i. **Compleet**

Gheete ons god onse saluti

Compleet tijt roert
dat edel lichaem xpriste

uerghen dattu onghesont
 ende onghesont biste in minen
 sonden. **O**er dese sal tot di
 bidden een yghelic heilich inder
 tijt datmen bidden sal. **N**och
 tan sijn inder groter oueruloet
 vele wateren. die niet en sullen
 tot hem ghenaken. **D**u biste
 mijn toenerlaet inder bedroef
 nisse die mi al om beleghen
 heeft. mijn hoghe vroude wt
 nem mi van dien die mi be
 leghen. **I**c sal di gheue uer
 standnisse ende ic sal di leren
 inden wech daer du salte gaen.
 ende ic sal mijn oghen op di
 wessen. **E**n wilt niet werden

als een peert of als een mule :
daer ghene uerstanderulle bin
nen en is. **I**n enen helster ende
in enen breidel bedrucke hoer
wanghen. Die totti niet en ghe
naken. **V**ele gheselen sijn den
sondaren. mer die inden here
hopen die sal sine barmhertic
heit al omme gaen. **G**hi
rechtuerdighe uerblyt v ende
seer uerrecht v inden here.
ende alle ghi gherechte van her
ten hoechliken uerclaert v. **S**

Glorie si den vader. **Psalm?**

Here in dijnre uerbolghē
heit en straffe mi niet.
ende in dinen toorne en bespue

mi niet. **W**ant dine ghesau-
 te steken in mi. ende du heues
 ghestedicht dine hant op mi.
Gheen ghesontheit en is in
 minen vleysche van teghen
 woerdicheit dijns toorns. ghe-
 nen vrede en is in minen ghe-
 beente van teghenwoerdicheit
 mynre sonden. **W**ant mine
 boesheiden sijn minen houede
 bouen ghegaen ende op mi be-
 swaert. als een swaer bordene.
Mine lidawen sijn uervulet
 ende uerdoruen. van teghenwoer-
 dicheit mynre onwysheit. &
Onsalich bin ic gheworden
 ende ic bin ghecrommet totten

eynde. ende alden dach inghint
ic bedroeft. **W**ant mine len-
dene sijn ghevult mit spotte.
ende gheen ghesontheit en is in
minen vleysche. **I**c bin ghe-
dyuct ende ghenedert alte seer.
ende ic bynmode van suchten
myns herten. **H**ere alle mi-
ne begheerte is voer di. ende
mijn suchten en is voer di
niet verborghen. **M**ijn herte
is seer in mi ghesoert mijn
cracht heuet mi begheuen ende
dat licht mijner oghen en is
niet mit mi. **M**ine vrienden
ende mine naesten. si ghenake-
den teghens mi ende stonden.

7
Ende die mi bi waren stonde
uerre van. ende die mijn ziele
sochten deden mi macht. **E**n
die mi quade dinghen wt soch
ten spraken ydelheit. en dochten
alden dach valsheit. **M**er ic
als een doue en hoorde niet. en
als een stomme die sine mont
niet op en luket. **E**nde ic bin
gheworden als een mensche die
niet en hoort. ende die ghene
weder spreken en heeft in sine
monde. **W**ant in di hē heb
ic ghehoept. ende du salte mi
uerhoren here mijn god. **W**
Want ic sprac op ghene tyt
en moeten mine viande hem

op mi bouen vrouwen. als mi
ne voeten werden beweghen so
spraken si op mi grote dingē

Want ic in die slaghe der pi
nen bereit bin. ende mijn wee
is alle weghe in mijn aen
sichte. **W**ant ic sal voort
kundighen mine boosheit.
ende om mine sunden denke.

Mine vrienden leuen en sijn
ghestadicht op mi. ende sijn
uermeyuchfoudighet die mi
boeliken ghehaet hebben.

Die mi quaet voer goet we
der gheuen die hebben mi af
ghetrect. want ic die goetheit
na volghede. **E**n beghuf mi

niet here mijn god. en afga niet
van mi. **D**encke here in mij
hulpe. mijn god mijns heyls.

Glorie si den vader. **Psalmus**

God ontferme di mijne.
na dynre groter ontfan

herichheit. **E**nde na menich
foudicheit dynre ontfermenis
se delige mine boosheit.

Wasche mi voort meer na
mijne boosheit. ende reynige
mi van minen sunden.

Want
ic mine boosheit. en mijn son
de is altoos teghen mi.

Di
allene heb ic ghesondicht ende
quaet heb ic voer di ghedaen.
op dattu gherechtuerdighet

werdes in dinen woerden en
op dattu uerwinnes alstu w
des gherechtighet. **S**ie aen
want ic in boosheiden ont
fanghen bin ende in sonden
onttenc mi mijn moeder.

Sie want du die waerheit
ghemint heues, du heues mi
die onkundighe ende uerho
len dinghen dunre wyshheit
gheopenbaert. **O**u salte mi
besprenghen mit ysopen ende
ic sal werden ghereynicht. du
salte mi wasschen ende ic sal
wit werden bouen snee.

Ou salte gheuen minen ho
ren bliscap ende vroude. ende

61
ende die mi loueden zwoeren
weder mi. **W**ant ic at al
sche als broet. ende heb mine
dyanc mit screyen ghemien
ghet. **A**ls uan teghenwoer
dicheit des toorns dinnre on
weerdicheit tot mi. want uer
heffende sloechstu mi. **W**ant
min daghe sijn uergaen als
een scheme. ende ic uerdorret
als hoy. **M**er du here du bli
ues in ewicheden ende daerme
dinnre bi ghedencket bliuet
in gheboorten der gheboorte.
Al opuerstaende saltu di
ouer syon ontfermen want
die tyt te ontfermen is gheco

men want die tyt is ghecome

Ende dine knechten behage
den wel syons steue. en sullen
hem ouer syons erde ontfen-
nen. **E**nde here dat heydene
volc sal ontfuchten dinen na-
me. ende alle coninghe van oer-
take dine hoghe daer ere. 2

Want die here heuet ghetim-
mert syon. ende sal werden ge-
sien in sun gloue. **H**i heuet
aenghesien in dat ghebet der
oetmoedigher. ende en heuet
niet uersmaet hoer bidden.

Men scrue dese dinghen in
die ander gheboere. ende dat
volc dat noch ghescrepen sal

62
werden sal den here louen.

Want die here van sinē heilighen hoghe ghesien heeft, die here vanden hemel heuet aen ghesien in die eerde. **O**p dat hi hoorde dat lichten der gheene die mit voetbanden ghebonden sijn. en onthonde die kinden der gheene die ghedoot sijn. **O**p dat si voert kundighen des heren name in syon. ende sijn lof in iherusalem. **I**n dien dat die volke te samen comen in een. ende die coninghen op dat si den here dienen. **H**em antwoerde inden weghe sijnre

cracht, mynre daghen cleyn
heit kundighe mi. **E**n roep
mi niet weder in die helste
mynre daghen. Dine iaren
sijn in die gheboorte der ghe
boorten. **D**u here heues ghe
stadicht dat certreke inden be
ghinne, ende die hemele sijn
wercke dynre handen. **S**i
sullen uergaen mer du bliues
ende alle sullen si uerouden
als een cleet. **E**nde als een
ommeleet saltise uerwande
len ende si sullen werden uer
wandelt, mer du biste een sel
ue ende dine iaren en sullē niet
ontbreken. **D**ie sonē dynre

Dijne knechten sullen daer
woenen. ende dat van hem
coemt sal recht gheleit werden
in ewicheit. **G**lorie si den va.

Vanden diepen heb ic **p**.
gheroepen totti he. here
uerhoze mine stemme. **D**ine
oren moeten toehoren. in die
stemme mijns biddens. **O**f
tu die boosheit uerhoudes he.
o here wie sal dat liden mo
ghen. **W**ant bi di is ghenad
icheit. ende om dine ewe wer
beide ic di here. **I**n sine woer
den heuet mijn ziele uerdrage
mine ziele hopende inden he
Vander metten tyt wachte

totter nachte. hoopte israhel in
den here. **W**ant biden here
is bemintherticheit. ende bi hem
is oueruolle uerlossinghe.

Ende hi sal israhel uerlossen
uan al synre boosheit. **G**lie.

Here verhoze myn ghe-
bet uerum mit dinen
oren mine bede bi dien daer
ic di bi bidde in dynre waer-
heit. verhoze mi in dynre ge-
rechticheit. **E**nde in dat ghe-
rechte en ga niet mit dine dien-
re. want voer dinen aensichte
en sal niet gherechtueerdighet
weiden al dat leuet. **W**ant
die want heuet ueruoelghet

64
mijn ziele. ende heuet mijn le
uen gheuedert in die eerde.

Hi heuet mi gheset in duus
ternisse als een dode der werelt.
mijn gheest is op mi mit ane
te begaen. mijn herte is in mi
ghestoert. **I**c ghedachte der
ouder daghe. ic pensede in al
le dinen wercken ende sal pen
sen inden daden dynre hande.

Ic heb wtgherect mijn ar
me totti. mijn ziele is totti als
eerde sonder water. **H**ere uer
hore mi snelliken. want mijn
gheest ontbreket. **E**n keer
met of dat aensicht van mi.
so werde ic ghelue den ghenen

die daer neder gaen in een ne-
der water. **M**ake dat dine
barmherticheit vro uā mi ghe-
hoert si. want ic in di gheho-
per heb. **M**ake mi den wech
bekant daer ic in wandere sal
want ic mijn ziele totti hebbe
gheheuen. **H**ere wt nem mi
van minen vianden want ic
totti gheuloghen bin. lere mi
doen dinen wille wanttu mij
god biste. **D**yn goede gheest
sal mi leiden in dat gherechte
lant om dinen name here. du
salte mi leuendich maken in
dijner gherechticheit. **E**nde
du salte wtleiden mijn ziele

65
uan bedruckenissen. ende in
dijne barmherticheit saltu
uerstoen al mine viande.

Ende alle die mijn ziele be-
drucken saltu uerlesen. want
ic dijn dieneur bin. **G**lorie si-
den vader. **an.** Here en wilt
niet ghedencken die uersume-
nissen mijner ouderen noch
en min ghene wyake na mi-
nen sonden. **Die letamen**

Here ontferme di onser.
Xpuste ontferme di
onser. **H**ere ontferme di on-
ser. **X**puste hoer ons. **G**od
vader uanden hemelen. ont-
ferme di onser. **G**od sone

uerlosser der werelt. ontferme
di onser. **G**od heilige gheest.
ontferme di onser. **H**eilighe
drieuoudicheit een god. ont
ferme di onser. **H**eilige moe
der gods. bidt voer ons. **S**

Heilighe ioncfrouwe alre ioe
frouwen. bidt voer ons.

Sunte maria. **b.**

Sunte michael. **b.**

Sunte gabriel. **b.**

Sunte raphael. **b.**

Alle heilighe enghelen ende
archangelen. bidder voer ons.

Alle hemelsche crachten. **b.**

Sunte Johan baptista. **b.**

Alle heilighe patriarchen

46
ende propheten. bidder voer ōs

D	unte	peter.	b.
D	unte	pouwels.	b.
D	unte	andries.	b.
D	unte	iacob.	b.
D	unte	iohan.	b.
D	unte	iacob.	b.
D	unte	philyps.	b.
D	unte	bertelmecus.	b.
D	unte	mattheus.	b.
D	unte	thomas.	b.
D	unte	symon.	b.
D	unte	iudas.	b.
D	unte	mathys.	b.
D	unte	barnabas.	b.
D	unte	lucas.	b.
D	unte	marcus.	b.

Alle heilighe apostolen ende
ewangelisten. bidder voer ons.

Alle heilighe discipulen ons
heren. bidder voer ons. **A**lle heilighe
onnosel kinderen. **b.**

Sunte steuen. **b.**

Sunte sextus. **b.**

Sunte line. **b.**

Sunte clete. **b.**

Sunte clemens. **b.**

Sunte cornelis. **b.**

Sunte cypuaen. **b.**

Sunte louwerens. **b.**

Sunte vincenc. **b.**

Sunte colinas. **b.**

Sunte damiaen. **b.**

Sunte ponciaen. **b.**

2
Sunte herasme. **b.**

Sunte ious mit dinē ghesel-
len. **biddet voer ons.**

Sunte crispin. **b.**

Sunte crispiaen. **b.**

Sunte pantraes. **b.**

Sunte adriaen mit dinen
ghesellen. **b.**

Sunte ypolitus
mit dinen ghesellen **b.**

Sunte gereon mit dinen ge-
sellen. **b.**

Sunte mauricius
mit dinen ghesellen. **b.**

Sunte dionys mit dinē ghe-
sellen. **b.**

Sunte victor mit di-
nen ghesellen. **biddet voer ons.**

Sunte sebaltraen. **b.**

Sunte bonifacs. **b.**

S	unte	xpustoffel.	b.
A	lle heilighe	martelare.	b.
S	unte	merctyn.	b.
S	unte	siluefter.	b.
S	unte	gregorius	b.
S	unte	ambrosius.	b.
S	unte	theronimus.	b.
S	unte	augultyn.	b.
S	unte	nicles.	b.
S	unte	benedictus.	b.
S	unte	anthonius.	b.
S	unte	bernard.	b.
S	unte	leo.	b.
S	unte	eusebius.	b.
S	unte	ysidorus.	b.
S	unte	remigius.	b.
S	unte	williboert.	b.

60

S	unte	franciscus.	v.
S	unte	dominicus.	v.
S	unte	seuerijn.	v.
S	unte	galle.	v.
S	unte	hubert.	v.
S	unte	seruaes.	v.
S	unte	lebuijn.	v.
S	unte	odulf.	v.
A	lle heilighe	confessoren	v.
A	lle heilighe	moniken en	
	heremiten.	bidden voer ons.	
S	unte	agniet.	v.
S	unte	felicitas.	v.
S	unte	acchte.	v.
S	unte	lucia.	v.
S	unte	cealia.	v.
S	unte	dorothea.	v.

Dunte appollonia. **b**
Dunte mergareta. **b**
Dunte katherina. **b**
Dunte gheertruut. **b**
Dunte barbara. **b**
Dunte vrsula mit dinen
ghesellinnen. bidtē voer ons
Dunte brigida. **b**
Dunte clara. **b**
Dunte elyzabeth. **b**
Dunte maria uā egypte. **b**
Dunte peteruelle. **b**
Dunte teda. **b**
Dunte cristina. **b**
Dunte anastasia. **b**
Dunte columba. **b**
Dunte benedicta. **b**

5

D	unte	scolastica.	b
D	unte	walburgh.	b
D	unte	ghoertruut.	b
D	unte	maria magdale.	b
D	unte	marcha.	b
D	unte	helenia.	b
D	unte	kunera.	b
D	unte	pulca.	b
D	unte	ppetua.	b
D	unte	affra.	b
D	unte	praxedis.	b
D	unte	fides.	b
D	unte	spes.	b
D	unte	caritas.	b

Alle heilighe ioncfrouwen
ende weduwen ende alle die hē
in reynicheden onthouden heb

ben, bidde voer ons. **A**lle
heilighen, bidde voer ons.
Wes ghenadich, spaer ons he
Wes ghenadich, verlos ons
here. **V**anden quaden viant
vl. **V**an allen laghen des
viants, vl. **V**an alle scade
like becoringhe, vl. **V**an
enen quaden eynde en vanden
gadode, vl. **V**anden onuer
lienen doot, vl. **V**anden ewi
ghen doot, vl. **V**ander hel
scher pijn, vl. **V**an dinen
toorne, vl. **V**an allen qua
den van binnen of van bu
ten, vl. **V**an onsen groten
sonden, vl. **B**i dien dattu

gheboetscapt wordes. **v̄l.** **B**i
dien dattu toe quames ende
ghebooren wordes. **v̄l.** **B**i dū
re dopen ende vasten. **v̄l.** **B**i
den heilighen cruce ende dijner
pinen. **v̄l.** **B**i dinen doot
ende dattu begrauen wordes.
v̄l. **B**i dijner heiligher op
uerstandnisse ende uerclaer
der eerliker hemelscher vaert.
v̄l. **B**iden troester den heili
ghen gheest. **v̄l.** **B**i uerdien
ste alle dijner heilighen. **v̄l.**
Inden daghe des oordels.
v̄l. **W**h sondaren **w**i bidden
di hoor ons. **W**h bidden di
dattu ons gheuen wilt in

wendich ende wewendighen
vrede. hoor ons. **W**i bidden
di dattu ons gheues gherechte
biechte waren rouwe en uer
ghifnisse ende aflact van al on
sen sonden. hoor ons. **W**i
bidden di dattu allen kersten
luden die du heuest uerlost
mit dinen heilighen bloede.
wylste totti keren ende in dine
dienste hoeden ende bewaren.
hoor ons. **W**i bidden di dat
tu ons wylste gheuen leuen in
deser tyt ende in ewicheit ende
ghesontheit an ziele ende an
liue. hoor ons. **W**i biddē di
dattu ons dinen dienren in di

71
nen dienste wylste onthouden.
hoor ons. **W**i bidden di dat
tu den staet der heiligher ker-
ken in alle dinen dienste meet
wylste in heilicheden en in ghe-
tale ende dattu den paeus ende
den keyser bisscop ende priester
ende alle macht gheestelic ende
weertlic ende alle wysheit ende
alle die di dienen alle beghe-
uen lude man ende wijf ende
die gheheel kerstenheit wylste
behoeden uander viande stricke
ende uerlossen uan allen qua-
den. **hoor ons.** **W**i bidde di
dattu alle die ghene die ons
goet doen of hebben ghedaen

waerdich wylte wesen te ghe
uen dat ewighe leuen. hoor **o**s

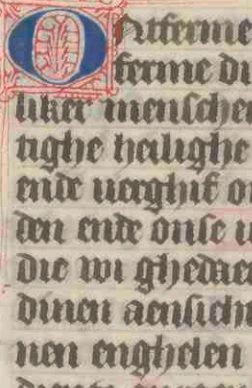
Dattu die gheestelic ende lijf
lic gheuanghen sijn wylte uer
lossen. **w**i bidden di hoor ons

Dattu alle bedroefde herten
willes na horen behoeven tot
dijnre eeren troesten ende uer
bliden. **w**i bidden di hoor ons.

Dattu ons wylte leiden ten
ewighen leuen. **w**i bidde di hoer
ons.

Dattu alle ghelouighe
zielen ende alle mijnre vrende
ende die mi goet doen ende ghe
daen hebben ende die in dijnre
minnen ghestoruen sijn wylte
uerlossen uter pinen des veghe

79
vuers ende gheuen dat ewighe
wi bidde di hoor ons. **D**at
tu wylte weerdich wesen ons
te horen. **W**i bidde di hoor
ons. **S**oen gods wi bidde
di hoor ons. **L**am gods die
ofnemes die sonden der werelt
paer ons here. **L**am gods
die ofnemes die sonden der wer
elt verlos ons here. **L**am
gods die ofnemes die sonden
der werelt. **G**hif ons vrede.
Xpuste hoor ons. **H**ere ont
ferme di onser. **X**puste ont
ferme di onser. **H**ere ontfer
me di onser. **P**ater noster. **E**t
Et ne nos inducas. **O**ratio.

Ontferme di onser ontferme
ferme di onser ontferme
liker menschen du vermhert
tighe heilighe drieuoudicheit
ende uerghif ons alle onse son
den ende onse uersumenissen
die wi ghedaen hebben voor
dinen aensichte ende voor di
nen enghelen ouermids uer
dicente anroepen ende bede al
re healighen die wi ceten of
dacr wi feest of hoechtijt uan
houden inder kercken en die
wi haer namen ghenoeemt
hebben. godertieren drieuou
dicheit uerlos ons ende onse
ouderen mit al onsen bruede

ren ende susteren ende alle ghe-
munden van allen quaden ghe-
leden teghenwoerdich ende toe-
comende. **Oratio**

Verlosse ons vanden do-
den totten leuen. vā duul-
ternisse ten lichte. vander helle
ten hemele. van quade ten goe-
de. van onwetenheit tot we-
tenheit. van al onsen sonden
tot waren berouwe. van al
onsen laster tot volcomen do-
gheden. van allen laghen des
viants totter hemelster medi-
cinen ende tot dijner godliker
bescherminghe. **Quermids**
aenroepen dijns heilighē dinc

uoudighen namen, vader so
ne ende heilighe gheest want
wie oetmoedeliken en ghetrou
weliken dinen name anroep
hi sal ghesont werden. Daer
om so bidden wi ende eischen
di oetmoedelic ende ghetrouwe
lic dattu deliges ende uerghe
tes al onse sonden, ouermids
bede ende uerdienste alre hei
lighen. Ende dat ons te hul
pe comen die enghelen archa
gelen ende princen die moghe
heden crachten ende heerliche
den die tronen cherubin ende
seraphin die patriarchen pro
pheten ende apostolen die mer

74
telaren confessozen ende ionc
frouwen. die heilighe bisscop
pen ende priesters ende heilige
diaken Ende alle die inder
kercken of in enicheit of er
gheit anders gode minnen
ende alle die in xristo liden.
Ende alle heilighe wise ende
verouweude menschen ende
alle helighen bidten voor
ons dat wi moeten uertrijge
ten ewich leuen Si onsen he
ihesum xristum inden he
mel Die mitten vader ende
mitten helighen gheest leeft
ende regneert van ewicheden
in ewicheden Amen. *Collecta.*

Widde di here uechoze
die bede der innigher
menlichen lide mitten sonden
der gheene die di behen en
biechten. op dattu goedertiere
ons gheues uerghiffenulle te
gader ende vrede. **Si onsen he**
ihesum xpristum Amē. Coll.

God dient properlike toe
behoert tonfermen en
altods te sparen ontfanc on
se ghebet ende welcke die ba
ne der sonden dwinghet die
ontwijnde die ontfermenulle
dijne goedertierenheit. **Si**
onsen here ihesum xpristū.
Amen. Collecta.

75

O here openbare ons goe
dertierlike dine onspre
kelike ontfermherticheit op
dattu ons te samen uerlosses
van onsen sonden. ende wt
nemes van die pijn die wi
ouermids die sonden uerdie
nen. **E**n onsen here ihesum
xristum dinen sone die mit
ti leuet ende regneert in enich
eit des healighen gheests een
god ewelike sonder eynde. **A**
men. **B**enedien wi den here
Gode segghen wi danck. **A**lle
ghelouighe zielen moeten
rusten in vreden Amen. **S**

Dit salmen lesen allimen ons
heren lichaem outfaen sal. *1.*

Ouerste puerster ende
ghewaer bisscop he
ihesu xriste want
du selue offerste god dinen
vader een reyne ende onbeulec
te offerhande opten outaer
des heiligheu cruces om ons
arme sondaren. Ende du ons
gaefste dijn vleisch teten ende
dijn bloet te drincken en set
teste dat sacrament in die
cracht des heilighen gheestes
tot eenre uechoghenuisse dijn
re mertelien doe du sprakel
te tot dinen iongheren also

74
dicke als ghi dit doet so sel
dijt doen in eeuwe uechoghe
nisse mijne passien. **I**c bid di
om die uechoghennisse dijns
dueren bloets daer al onse sa
licheit an leit. **I**c bid di oec
om dine wonderlike minne
daer du ons also seer mindes
dattu ons wasschen woudes
van onse sonden in dinen
dueren bloede. dattu mi ar
me sondighe mensche aldus
langhe inden sonden also
vaderliken uedraghen heues
niet om mine uerdienten.
mer om dine grote ontfer
michede. wil mi leren mit

ten gauen des heilighen gheest
tes dinen heilighen lichaem
te ontfacen mit also groten
anxte mit also groter minne
ende weerdicheit als ic sculdich
bin te doen ende di wel betae
met. **G**hif mi here ihesu xpus
te ouermids dinnre gracen
dat heilighe sacrament vaste
like te louen ende te uerstaen
dattet di ontfanclic si en myn
re zielen oerbacelic. **S**oude mi
here ihesu xpusse dinen heili
ghen gheest die mi doet uer
staen die waerheit des heili
ghen sacraments. **W**ant het
is onbegripelic te uerstaen en

het gace bouen allen natuer
 liken dinghen ende redenen.
Ay lieue here ihesu xriste om
 dine grote ontfemichheit ende
 om dynre lieue moeder ma
 ria ende om der uerdiente alre
 heilighen uerlene mi arme
 sondighe mensche in alre tyt
 dat myn herte in allen onnut
 ten pensen ende begheringhe
 ende van allen wereltliker ydel
 heit reyn si ende vri. **S**icut mi
 here ihesu xriste dinen heili
 ghen enghel die mi behoede
 ende beware van allen aenwech
 tinghe mynre viande verdyf
 oec van mi die quade gheest

der kundicheit des hates ende
des nyts gheueicheit onkuulsc
heit ende alrehande onghelo
ue **V**rake mi uiden rechtē ghe
loue sterck dat ic mine vian
den uerwinnen moghe die mi
scadelike nacht ende dach aen
uechten. **C**oninc der ioncfrou
wen ende minner der reynich
eit lesche in mijn herte ende
in mijn lichaem den brand
der oncuulcheit uedrijf van
mi alle quade beuoringhen
missus vleysches dat ic behou
den moet ewelike reynicheit
van herten ende van lichaem
dat ic altoes weerdich moet

27
sijn dinen heilighen lichaem
tontfaen Ende want ic mi
mit menichfoudighen sonde
veuleet weet. so weet ic oeck
waerlike wel ende gheloue uā
alce herten dat du almachtighe
god die mijn scepper en
mijn behoeder biste. mi on
weerdighe mensche moghes
maken weerdich ende uā alle
mine sonden reyn ende vry.
Die van niet makedeeste he
melrijc ende eerrijc ende van
sondaren makeste heilighe
lude alle daghe Daer omme
want du dat allene uermog
heste so bid ic di dattu mi

gheues dat hemelsche broet mit
aente ende mit rouwe van mi
nen sonden. make reinicheit
mijne herten mitten fonteyn
der tranen. **V**ervulle mijn her
te mit gheesteliker bliscap al
so dat ic ghewaer moet wer
den dat du mit dinen enghe
len hier teghenwoerdich biste
Ic bid di oec here ihesu xpyste
om die weerdicheit dijns vlei
sches ende dijns bloedes daer
wi daghelix mede werden ghe
spiset ende ghelauet inder hei
ligher kercken **E**nde dat du
uerdzinest van mi alle sake
die mi scheiden moghen van

b

Di ende ghif mi voert meer na
dinen wille te leuen ende na
dinen ghebode dat dine heili
ghe lichaem mi werden moet
tot salicheden beide an liue en
an ziele. want du sprakeste
selue tot dinen apostole dat
broet dat ic sal gheuen dat
is mijn vleesch ende mij bloet
ende sal wesen een leuen alder
werelt ende die ghene die mi
eten sullen leuen eweliken in
mi. want si woenen in mi
Ic bin dat leuende hemelsche
broet dat vanden hemel gheco
men is ende die ghene die van
desen brode eten sullen leuen ewe

like. **A**y hemelliche broet du
biste een spise der enghelen die
mine ziele moghest leuende
maken **C**om in mijn herte
ende besitet vrulike en maket
reynne ende vry van allen vlec
ken **A**y suete broet schone
broot minnentlike broot
ghif mi dat ic ghene minne
vuten di soeken en moet **C**om
in mijn herte ende behoede mi
binnen aender zielen buitē aen
den lichaem. **E**nde uerdryf vā
mi alle vianden dat ic vroli
ken tot v comen moghe son
der enighe leternisse en nutti
bliuen ewelike dat ic di sien

moghe daerlike van oghe tot
 oghe daermen also droncken
 ende also uerweent wert mit
 ter soetichheit ende daerheit di
 nes liefliken aensichts. Dat ic
 hongher ende dorst al uerghe
 ten sal Daer help ons die ge
 ne die sonder beghin is ende
 ewelike sonder eynde sal bli
 uen ihesus xpusus Amen.

*Dit machmen lesen yemāt als
 men wil gaen tottē sacrament*

Almachtighe ende ont
 ffermhertighe god sich
 ic ga totten sacramen
 te des lichaems ende des bloets
 dijns tenghebooren soens ons

heren ihesu xristi. Ic sieke ga
totten aerfater des leuens on
reynne totter fonteyne der ont
fermherticheit blint totten lich
te der ewigher daerheit arm
totten coninc des hemels naect
totten here der glouen. Daer
om bid ic der goedertierenheit
dijner onghemeteure moghet
heit dattu wilte gheuefen mi
ne siecheit dwaen mine onrey
nichteit ueelichten mine blinc
heit rike make mine armoede
deden mine naetheit op dat
ic di die daer biste der enghel
lei broot coninc der coningē
here der heren ontfā mi mit

87

so groten ontsien ende weerdicheit mit so groten berou ende minne mit so groten gheloue ende puerheit mit alsulken voerdencken ende oetmoedicheit als mijnre zielen oerbaerlic is. **I**c bid di ghif mi niet allene te ontsien dat sacrament des lichaems en des bloets ons heren oec mede die doecht des sacraments **O** goetlicen god verlene mi te ontsien dat lichaem dijns eenigheboren soens ons heren ihesu xristi dat hi an nam vander glorioser maghet maria. dat ic verenicht werde mit

sinen heilighen lichaem ende
dat ic ghetelt werde onder sine
leden **D**alre minneuste vader
verlene mi dinen lieuen soen
dien ic nu bedect dencke te ont
faen dat ic dien onbedecktes
aensichtes moet aenscouwen
Die leuelste ende regnerste god
inder ewicheit Amen. **Dit den
cke drie werue ouer voer die ontf**

Here ihesu xpa ste tes le
uendighen gods soue
ic en bin niet weerdich dattu
comes in mijn sundich lich
aem mer spreke ten woert so
weet mine ziele ghesont **Dit
dencke als du onsen here inden**

mont heues. **O** hebenedyt
 moesttu sijn here ihesu xpriste
 marien soen die hier comes
 inden naem des heren te werc
 ken mine salicheit. **Dit saltu
 lesen na die ontfanghemisse.**

A here van hemelryck
 vader ihesu xpriste hoe
 sal ic arme sundighe mensce
 die niet en bin dan een aes der
 wormen di vimmermeer te
 vollen dancken moghen van
 der duerbaerte gauen die du
 mi huden heueste ghegheuen
 sonderlinghe doe du mi ga
 ueste dyn ghebenedide lichaem
 in eenre spisen ende dyn ghe

benedide bloec tot enen troest
mijner sundigher zielen. **Ordo**

In dancke di ende loue di
almachtighe god want
du mi arme onreyne sunder
mitten heilighen vleysche en
mitten heilighen bloede dyns
soens ons heren ihesu xpristi
woudes saden Ende bidde di
lieue here dat dese heilighe
meenscap mi niet en si te ghe
richte noch te weidemenisse
mer doer dine mildicheit so
lese mi ene wapen des ghelo
uen ende een salt des wille dat
goede te volbrenghen Ende
uerstore lieue here alle laghe

des viants wt mijnre herten
 ende laet mi arme sundighe
 mensche ingaen tot dijner
 vrienſcap in deser ellende ende
 hier na tot dijner werſcap
 daer die ewighe vroude ende
 bliscap is amen **Dan les dit.**

Mijn ziele maket groec
 den here. **E**nde mijn
 gheeste heuet hem hoghe uer
 uouwet in gode minen heil
 gheuer. **W**ant hi heuet aen
 ghesien die oetmoedicheit
 sijner deenen liet daer vā sul
 len mi alle gheslachten salich
 segghen. **W**ant hi heuet
 mi grote dinghe ghedaen die

machtich is ende sinen name
heilich. **E**nde sijn ontferm
herticheit is van gheslachte
tot gheslachten dien die hem
ontien. **H**i heuet macht ghe
daen in sinen armen hi heuet
uerstroyt die houerdighe van
ghedachten sijns herten. **H**i
heuet ofghelet die machtige
uanden stoele ende hi heuet ge
hoghet die oetmoedighe. **D**ie
hongherighe heuet hi ghevul
let mit goede ende die rike liet
hi ydel. **H**i heuet ontfange
israhel sijn kynt hem ghe
dachte sijner ontfermicheit.
Als hi ghesproken heuet

24
tot onsen vaderen abraham
ende sijn gheslachte van be-
ghinne. **G**lorie si den vader.
roch vanden heilighē sacrament

Ood gnuet v o alre hei-
lichte lichaem ons
heren ihesu xristi
onthouden in desen heilighen
sacrament. gheweerdighe di
huden goederkerlic ende gracio-
selic te vanden mijn crancke
ziel du fonteyn alre gracen.
dat ic mit bliscappen vanden
moet van dijner teghenwoer-
dicheit medecyn aen linc en
ziele. O minnenlike here en
siet niet an mijn menichsou

Dighe quaetheit ende uersume
nisse. mer siet an Dijn ontalli
ke ontfermenisse. want du bist
te bi wien alle die werelt ghe
maect is ende onthouden. bi
wien alle dinghen haer cracht
ghebruken. du biste dat on
beulecte lam dat huden dinen
ewighen vader gheoffert wert
om uerlossenisse alle der werelt
Dalre zuetste manna ende
hemels broet **D**alre ghenoech
licke zueten dranc ghif mijs
heren monde een honichulof
ende smaect dinre saligher te
ghenwoerdicheit. **O**nistec in
mi Dijn godlike caritate ende

4r
barmhertige minne wt doe mijn
boelheit. instort die duechden.
uermeerre die gracie. ghif salich
heit der zielen ende des lichaems. op
dat ic uergaderen ende gheenicht
mach werden mit di. O weerdighe
ghe sacrament. ic bid dat ouer
mids di alle mijn vianden uā
mi uerdreuen werden ende mijn
sonden uergheuen. en alle qua
de dinghen ouermids dyn te
ghenwoerdicheit buten bello
ten werden. ghif mi een goet
opfer. corriger mijn zeden. en
al mijn wercken ordiner ende
sac in dinen liefsten wille.
O alre zweetste ihesu mit desen

nouwen lichte moet mijn uer
standnisse door di uerlicht wer
den. mijn hoop ghestaret. op dat
mijn leuen ouermids di uerbe
tert werde. du die viltte mitte va
der ende mitten heilighē gheest
ten god ewelike sonder eynde. a.

Ander müssen saluen uer dat
heilighē sacramente des ghebe
nediden lichaems ons herē ihu
xpi nederuallen mit danckerli
ken loue ende segghen aldus

Wilcome moesttu wesen
ghebenedide behouder
ende di moet benedien ende lo
uen al dat benedien en louen
mach voer alle die wonderlike

grote gauen dynre sueter goeder
 tiereheit ende voer alle die gro
 te onspreekelike ghyften dynre
 godliker mildicheit O here di
 ne heilighe oghen sien wel die
 doricheit droechheit couthheit die
 duufternisse ende alle die armoe
 te onser herten Sich wi en mo
 ghen di niet te vollen dancken
 ende benedien louen en glorifi
 cieren mer wi ontbliuen in al
 len dinghen ende sijn veel te
 arm ende te cranck van enen
 enighen toecornisse ende neder
 dalinghe di te louen. oec en he
 uets alle die werelt ghene ma
 cht. veel te min mach di yemēt

Sonder twifel te wollen dancken
van dinen daghelixen toecomst
te die also menich in elker mis
sen sijn datse niemant tellen en
mach **O** here der ontfermhertic
heit daer om en sich onse ont
blinen ende onse armoede niet
an mer die oueruloedighe rijc
dom dijnce godliker goedertie
renheit die di hier ghebrocht
heeft ende vanden ouerhoghen
stoele dijnce godliker glo:ren
heeft doen neder dalen onder
die handen des teghenwoerdi
ghen puesters die ten woerdi
ghen heilighen dienste der mis
sen in dinen naem hantiect

42
ende offert di als een weerdighe
ontfandlike offerhande dinen
vader der ontfermherticheit
voer alle dine heilighe kercke.
wt desen bidde ic di dattu dese
offerhande volbrengste en laet
ste ghesien. wt desen make die
wonden ende die qualen onser
zielen ghesout. versoene ons ten
vader der ontfermherticheit mit
deser werder offerhande daer du
hem mede aen der galghen des
cruces voldedeste voer ons. doe
du als een onbeulect lam gods
dat datt ofdoet die sonden der
werelt di seluen offerdeste voer
ons tot seure offerhande der zue

ticheit. ende hebste ouermids den
bloede dijns cruceu uerfoent en
te vreden gheset al dat inden he
mel ende inder aerden is. O heer
der outfermherticheit mit hoe
groter innigher danckbaerheit
mit hoe groter weenlicheit wa
ret behoerlic ons dit stadelic on
te dencken dattu ons dese onuer
dicnde minne die bouen allen
uerwonderen gaet ghedaen heb
ste. **Van onse vrou en sinte ian**

Onbesmette ende in o.
uwicheden ghebenedi
te maghet sonder ghe
luc gods venster maghet ma
ria alre bequaemste tēpel gods

vat des heilighen gheests en duc
 te des rikes der hemelen oimids
 wien naect gode alle die werelt
 leuet. neyghe die oren dinnre
 goedertierenheit tot mi omwee
 dighe bedinghe ende wese mi
 arme sonder een goedertieren
 hulpster in al minre noot. O
 alte salichste iohannes vrient
 xprusti die vanden seluen here
 ihesu xprusto maghet biste u
 oren ende onder die ander meer
 gheminnet, ende du biste mit
 hemelichen godliken verho
 lentheiten bouen al die ander
 gheleert ende ghemaect ouer
 daer apostel ende ewangelist

Di aenroepē ic oec mitter moeder
des seluen behoeder dattu mi ghe
weerdichste mit haer dyn hulpe
te verlenen. **O** twe hemelsche gen
men maria ende iohannes. **O** twe
godlike lichten die bleuckē voer
gode uerdyuēt mit uwen radicu
die duusternisse mijner sonden.
Ghi siet die twee in welken god
die vader ouermids sinen soen
ihm xpm onsen here sonderlui
ghe een huus ghemact heuet.
Ende in welken die selue eenighe
boeren soen des vaders heeft ghe
uesticht mit vordel sijner liefden
om die uerdiculle uwes alren
zuersten maghedens **E**nde doe

hi an dat cruce henc een van v
 beiden toe seide. wijf sich hier
 dyn kynt Ende daer na totten
 anderen sich hier dyn moeder
 hier om in deser alre zuetster
 minnen mit welken ouermids
 den godliken monde so ghi uer
 enighet sijt recht als een moeder
 mit haren kinde so beueel ic v
 beiden huden op desen dach mijn
 ziel ende mijn lichaem op dat
 ghi v weerdighet te wesen mi
 vaste behoeders ende voer gode
 mijn goedertieren voer bidters
 want ic gheloue dat vastelike en
 velle sonder wuuel dat v wille die
 wille gods is ende uwen onwille

die onwille gods is Eū wat ghi
erschet dat ghi dat uertrighet son
der merren Hier om ouermids
der moghender macht uwer weer
dicheit so uertrighet mi salicheit
mynre zielen ende myns lyfs.
wercket mit uwen alre crachtē
ghebete dat in myn herte wil
woenen ende wesen die heilighe
gheest der gracen die mi uā on
suuerheiden reyn moet make
ende mit heilighen duechden
uerrieren in die minne gods
Ende naden wtganghe des le
uens ter bliscap der enghelen
leyden moet die alre goedertie
renste troester ende milde gheuec

der ghenaden. Ic begheer oec oec
moedeliken ende bidde v vider
alre heilichster muinnen ouer
mids welcke ghi mitten mon
de gods als een moeder mit ha
ren kinde te gader uerenicht sijn
dat ghi mi in allen noden ende
bedruetheden v gheueerdighet
mi te helpen ende te uerwene
oetmoedicheit ende reynicheit
des herten Ende dat ghi v ghe
ueerdicht voer mi te bidden
dat ic uertrighen moet tūt wa
rechtigher penitencien en uer
ghiffenisse uan al mijn sonde.
Ic bidde oec dat ghi in die vre
mynre doot mi bi wilt wesen.

ende ontfacn mijn ziel mit uwer
heilighen handen ende wilt mi
uerlossen ende beschermen vande
enghelen der duusternissen En
dat ghi mi presentieren wilt
den alre goedertierigste en ont
fermhertichste here ihu xriste
so dat ic altoes te samen mit he
regneren moghe die nutte va
der ende nutten heilighen gheest
leuet ende regniet in ewicheit
der ewicheiden amen. *Oratio.*

GOD die inden heilighen
cruce hanghende voer on
se salicheit die maghet en moe
der den discipel der moeder be
uaelste. verleuen goedertierlic ou

mids dynre goetheit dat si mi
 in dier minnen bewaren ende
 van allen quaden uerlossen dat
 si mi dyn ontfemherticheit in
 bidden ende tot minen wtgange
 te ghemoece comen ende ghelēd
 torten ewighen leuen **O**uecmids
 di here ihu xpe behoeder d'werelt
 die mitten vader ende mitte hei
 lighen gheest leuet en reguert
 god ghebenedyt in ewicheit der
 ewicheiden Amen.

Ohebenedyt moetsu sijn hē
 ihesu xpruste marien soen die
 hier comes inden naem des he
 ren te wercken mine salicheit

Ohere doe die bitterheit dijre

pinen die du ledes aenden heilige
cruce sonderlinghe doe dyn ziel
scheide van dinen lichaem. soe
ontferme mynre zielen als si uā
minen lichaem scheiden moer. amē

O here door dyn heilighe doot
so coem mi te hulpe in mijnre
lester noot. amen. **Oratio bona**

O here doe dinen ellendighē
bitteren doot die du an naemste
anden cruce voer ons. Daer du
mede ghedoot hebste den ewigē
doot so behoede mi voerden ga
doot Ende dode in mi alle din
ghen die mi onbehouden mo
ghen maken. ende beelde mi na
di ende weert an mijnre zielen

godlike werken amen. *Oran.*

Beueel mi here ihu xpe in
 die cracht duns dueren bloe-
 tes ende in die weerdicheit duns
 healighen doots ende bid di doer
 die bloedighe wonden en oordel
 mi niet na minen sonden, mer
 om die natueelike barmhertic-
 heit ende goetheit die in di is en
 ewelic gheweest heeft spaer mi
 also langhe dat ic al mijn sonde
 beter ende dyn ghenade uerdie-
 nen moet Amen. *En beuelinge*

O Gloriose vrouwe heilige
 maria dyn goedertieren-
 heit beuele ic mijn ziel en mijn
 luf ende al mijn sinnen alle die

Droefheit mijns herten ende dat
eynde mijns leuens. op dat ouer
mits dijn bede alle mijn beger
te ghestuert ende ghesacket moet
werden naden welbehaghen ten
wille dijns soens. O alre heylich
ste. O alre sachtmoedichste. O al
re zuetste maria sterre des meers.
en beghene mi onsalighe son
daer niet in die dre minre doot
meer verlosse mi uan allen qua
de. ende leide mi in die stede der
uerwoelinghe daer ic die vrucht
dijns maechdeliken lichaems
sien mach ende daer mijn ziel
den here benedien mach inder
ewicheit amen. *Die seuen vers.*

73

O here verlicht mijn oghe
dat ic minnere in
laep inder doot op dat die vy
ant niet en segghe ic heb macht
ghehadt teghens hem **I**n di
nen handen beuele ic minen
gheest here god tee waerheit
du hebste mi vercloest. **I**c heb
ghesproken in mine tonge
here maec mi kundich mijn syn
de. **E**nde ghetal van minen
daghen hoe groot dat is op dat
ic weten mach wat mi ontbr
bet. **O** here maect mi een tey
ken uit goede op dat die ghene
die mi haten sien hoe dat ghi
mi helpe ende troeste. **H**ere

ghu hebt ghescoert mijn bande
ic sal di offeren een offer des loues
ende dinen name aenroepen.

O here ic roepe totti ic segghe
du biste mijn hoep ende mijn
deel inden lande der leuender.

O here die angst is uergaen na
mi ende daer en is niemant die
mijn ziele sucket. *vs.* so mijn
ziel sal leuen ende sal di louen.
en dine rechten sullen mi helpen.

O Almachighe ende *Collca.*
ewighe god die weelent
hebeste exechie ten coninc der io
ten die tise sijn leuens vyftien
iaer die di mit tranen badt.
o here weelene mi dun arme

creatuere also veel tijts in eenre
 maten dat ic alle mine son-
 den mach bescrey'en en ewighe
 gracie ende ghenade moghe ver-
 crighen Si onsen he ihm xpm
 Amen. **Een deuot ghebet**

O God vader der ewicheit
 dien alle herten en ghe-
 dachten openbaer sijn en dien
 niet verborghen en is onder
 allen creatueren Ic arme son-
 dighe mensche uerschiyn huide
 uwer den oghen d'ijner ewiger
 goetheit in anrte mijns ia-
 merliken leuens ende der son-
 digher wercken die ic ye vol-
 lenbracht alle die daghe mijns

leuens tot op dese stont die di zue
te here alleen bekenen sijn op ghe
nade Dijnre grondeloser ontferm
herticheit ende der ewigher min
nen daer du des menschen kun
nes mede uerlost heues vander
ewigher doot. so belie ic di alle
mijn misdaet onder Dijn min
like armen die wt gherecket
sijn aenden heilighen cruce al
len sondaren tot troeste ende tot
ghenaden. ende bidde di dattu
mi in Dijn ontfermherticheit
ontfaeste ende uerghest mi al
mijn sunden ende mij misdaet
die du an mi bekenste om dij
godlike mildicheit. o lieue he

95
reynicht mi mit dinen bloede
dat wt dinen menscheliken herte
dranc doe du anden cruce henges
naect ende bloet uan groter min
nen doe alle sondaren wil. Ic be
ueel mi in die cracht dijns due
ten bloets, in die weerdicheit di
nes edelen bloets, ende bidde di
doe dijn bloedighe wonden en
oordel mi niet na minē sonden,
mer om dijn ontfermherticheit
spaeer mi also langhe dat ic
mijn sonden betreen moet ende
dijn hulde uerdienen Amen. . .

O Heilighe maghet maria
sonderlinghe beelde der
godformicheit keyserinne der

goedertierenheit ic bidde gheweerdighe mi mit dinen heilighen ghebete te uertrighen van onse here dinen soen dat ic ouermids der crachten sijnns ghebenediden doghens ende dijns rouwighen mededoghens al mijn tribulacie dyucke ende droefheit mach bouen gaen. Ic bidde v vrouwe laet mi ontvlien alle becoringe inder toevlucht der wondē dijns soens ende dat ic mi beslute moet in sinen graue teghen alle tuthke sochfondicheit ende stadelic te bliuen in sijne minnen. O gloriose moeder en maghet make mi weerdich te bescouwen

76
in dinen lieuen soen sijn god-
like aensicht ende dat onbegri-
pelike licht van aensichte tot
aensichte ende den vrede die alle
sinnen bouen gaer ewelike te
smaken. Ic bidde o ghebenedi-
de vrouwe dat mi ghesaē moet
te besitten die vruchtbaerheit
der ewigher weelden dat ic mi
mach uerbliden inder godliker
claerheit daer ic ewelic uernaect
moet werden in dier ongheme-
teure zuetcheit ende ruste ī die
onwandelbaar ewicheit. O ho-
ghe troon der heiligher drie-
uoudicheit ghif mi dat mijn
uerstant uerlicht werde mitten

licht der waerheit. mijn wille
bedruwet werde mitter zuetich
en des hemelschen douwes. mij
ghehuenisse droncken werde
uanden lopenden borre der he
melscher weelden. O heilighe
moeder ende maghet bi die mo
ghertheit dijns soens bid ic
help mi dat ic ouermids dine
gloriosen ghebede daer comen
mach daer dat onbegripelike
licht opgaet dat nimmermeer
en daelt daer die onsprekelike
vrede ghecoesent weert die nimmer
meer uerstoert en were. daer
die afgrondighe fonteyn alles
goets vloeijt die niemant ghe

putten en mach, daer die godlike moghentheit al dinc ont hout mit ewigher rusten, daer die godlike minne mit sueticheit ewichs troestes altoes douwet. Daer die heilighe drienou dicheit leuet ende regneert alleen almachtich god een inder sub stancaen drienoudich inder personen die vader die soen ende die heilighe gheest in ewicheit der ewicheden Amen. **Totte ue**

Sint ghegruet heil **ronica.**
 ghe aenschijn onses verlossers daer in blic die ghedaēte des godliken lichtes inghebruct in een cleet ende den wuwe

Die veronica heet om een wyken
der minnen. Sijt ghegruet we
der werelt spieghel der heilighe
dat die gheesten der hemelen be
gheren te sien. reynighe ons na
allen smetten der sonden ende
uerlamment ons mitten ghesel
scap der salighen. Sijt ghegruet
onse vroechte in dit seer gliden
te ende broesche leuen leide ons
tot ons vaders lant. O salighe
figure ghif ons te sien dat aen
schijn xpusi mit reynre herte.
wi bidten wes ons een seker
hulpe een suet veruelen ende
troest op dat ons niet en dree
die vrantlike last mer dat wi

ghedruken moeten ruste mitte
wueroren amen. **¶** Dat licht
dins aenschijns is op ons ghe
tey kent, heere du hebste gheghe
uen bliscap in mijn herte. **Coll.**

God die ons ghetey kent
hebste mitten lichte duns
aenschijns in dijne ghedenke
nissen ont begheren des wif
kens die veronuca heet dyn
beete ghedruct in enen dede
woudes laten ghif ons bi dunn
re passien ende cruce dat wi al
so hier inder eerden biden spie
ghel ende inder ghedacite dat
veelde eeren aenbeden en waer
dighen moghen op dat wy

daer van aensichte tot aensich
te di rechter ouer ons comende
leker moghen sien. Die loueste
oude tegnerste mit god den va
der in eenicheit des heilighen
ghestes ten god ewelike sonde
gynde Amen.

